Byrilis proliitaariinar negedegtiŋ — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble-M. zeblelliin emenees eder byri niitelegdene. VI silde garça baina.

1933 on nojaabri 28

№267 (1124)

Zakika yne

Sara byriiin 2 tek. 50 men 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sarg 15 tek. 12 sariin 30 tek. due nezeediin yne 10 menge

„YNENII" KOROONII AADRIS
Це нтрсоюзная, 19.
№тарзелефоннов: редактора-344, секре-№ 323

Bolşoviigzorzo baisan kolkooznuudiin zerge oloşorzo baina

Staalin arteel çanga çadaltai bolko zam deere

(Agiin aimag tuskai biçegçees)

1931 ondo Urida Agrin somonii 2 biçiikan kamtaralnuudiin 64 erkete geşyyd niileze, Cakiuurta geze bagakan goliin koito ergin deere Staalinii neremzete arteel togtoson belei. Ene kolkooz bol togtoson caagaas koişo eeriingee azal kedelmeriigi zişeete sainaar baiguulkiigi oroldozo, temeceze angiin daisanuudiigi eeriingee dundaas ceberlen kajasaar jiresen baina. Odooç, 1933 onii niuurta şurgan orood baisan 4 byle lama niudargaçuud ba bandiiduudiigi keesen ba, men 3 byle ygeitei dunda çadaltaniigi elsyylen oruulzai.

Tyryyşiin yjeer jikenki geşyydeni abka idekees bişe juuma medeke ygei, azal kedelmeri kiikee arcadag, iimeç bol bideneriigi kolkooz tezeeke ujalgatai geze oilgodog, kamtiingaa zeeri zeekeide jike kanamzagyi, talarai baisan. 1933 ondo kabariin tarilgiin yjede 8 geşyydeni lama nidargan etegeediin nomloldo orozo boskuul bolon ariiçasan baigaa. Iimeç baisan bol jerenkil olonki geşyydeni emki zuramaa olzo, daisan etegeediin nomloldo orozo kelberingyi, azakuigaa saizaruulan, ulam ulam kegzeseer jiresen baina.

Nam ba zasagiin gazaraas tus kolkoozto egtesen ulas teriin çanartai daabarinuudiigi erçemtei dyyrgeseniigi tobçolon ilerkeilebel iime baina.

Azaliin emkidkel

Odoo kolkooz deeree kedelmerilze baisan kedelmeriiin nasanii geşyydeni 48 eregteiçyyd, 38 ekener, kamta 86 kyn. Enyyn deerees kegçed kyygedeni jabalcaka daa oroi kamta 119 kyn kedelmerilze baina. Kolkooz deeree nege brigaadatai; ene brigaadani 3 gryype bolon tasardag: mal azaliin brigaada 33 kyn, ebese tariaanii ba barilga çirelgiin gryype 21 eregtei, 23 ekener kamta 44 kyn, gurbadaki gryypeni kojordokitoigoo adli kyçeti ba adli terliin kedelmeritei. Ene gurban gryypenyyd 60 tologoi morid, 41 paar sar ba terge sarga, morinii zemsegyydiigi tencyygeer kubaan kis ilustaa daaza asasan baina.

Kabariin tarilga amzaltatai engeree

Tesebeni ergersen ziliinkiees nileed jiken baisanç bol, tyyniigee tesebees ilyylen tarizai. Jaarica 40 ga tarikaad 44 ga tarisan, şiniice 16,5 ga aad, 26 ga tarisarisan, ovioos 15 ga aad 21, 75 ga tarisan. Gerçyyke 3 ga aad 5 ga tarigdasan, Kamta 77,5 ga tarika tesebtei aad, 96,75 ga tariza, tesebee 124 kubi dyyrgebe. Tyynees gadna ogoroodiin idee 2,5 ga tarika tesebtei aad, 5 ga tariza, 200 kubi dyyrgesenzei. 90 ga paar baledkeke josotoi aad 92 ga beledkesen.

Ebesekuriaalga ilyy len gyicedkebe

Ebesekuriaalgiigi jikedkeze çadabal malaa eskeke tezeekiin baazatai bolno geze kedelmeriçedeni ebesende orokoos urida sain oilgoson deerees tesebee ilnylen gyiceebe. 1000 ga cabçaza 10000 c. ebese abka tesebtei aad 1366 ga cabçaza 13810 c. ebese kuriaasaniini bodokodo, gaagiin talaar 136 kubi, ceentniriin talaar 138% dyyrgebe. Ebesenii korioologoni basal cagcoogoo dyyrgegdesen.

Tariaa kuriaalga bol zor dotor dyyrgebe

Tariaakuriaalgiin kedelmeri sintiaabri 15 da dyyreze, 3712 bukal jaarica, 2343 bukal şiniice, 1957 bukal ovioos, 15 terge gerçyvke kuriaasan baina. Enenees 1871 bukal jaarica cokizo 434,92 c. tariaa ababa. şiniice 625 bukal cokizo 117,30 c., ovioos 170 bukal cokizo 37,42 kgr. ababa. Oroi kamta 8012 bukal tariaatai aad, tyyniigee 2666 bukaliigi juu 34% cokibo. Tariaanii comolgiigi og tiaabri 17 do dyyrgesen baina. Gadna 176 c. kortoofli, 15,60 c. bişe ogoroodiin ideenyydiigi ab tasan. Jaaricani 1 gaagaas zarimdaa 21 c., zarimdaa 17-18 c. ga raa; şiniice 1825 c, ovioos 21,14 c. garzai. Ene uçar bol kabariin tarilga çanar saintai baisaniigi ynekeer gereçelze egene şuu.

Ulasiin urida ujalgaa gyicedkebe

861 c. ebese tuşaaka tesebtei aad 870 c. ebese sintiaabri 23 da tuşaaza, tesebee 100 kubiaas kaliuulan dyyrgebe. Tariaatuşaalgiin teseb jaarica 40,80 c., şiniice 10,10 ceenteir, ovioos 19,89, gerçvyke ba jaçmeeni 5,35 c. baisan. Eneeniigi ogtiaabri 1-de 100 kubi ba çauariingaa talaar kangaltataigaar dyyrgezei

Otonii ba tel abalgiin dyn

Kamtalsan 200 yniee, 42 gyynyydiigi otondo oruulka tesebee 100 kubi dyyrgesen. Gadna aavgusta sarada 48 koni, ogtiaabrida 47 jamaa otondo men oruulzai. Men tesebiin josoor emçedee edleze baisan 50 yniee, 12 koni 13 jamaa otondo oruulaa.

Tel adalgiin talaar karaza yzebel iime: kamtiin ynieed 180 tologoi terel gebisan aad, 181 tereze, 30 tugal ekeed, odoo niuur deere 151 tologoi tugal baina. Emçedee bariza baisan 43 yniee tereke aad, bulta tereze, 3 tugal ekesen, 40 tugal niuur deere baina. 29 gyy tereed, nege unaga ekesen, 44 koni tereke tesebtei aad, 46 tereze, kurigadani ocoltongyi bygedeeree niuur deere baina. Emçedee bariza baisan 8 koni tereke gesen 8 muulaa teresen.

Maliin too tologoi nemebe

1933 onii janvaacri 1 de baisan maliin toogi nojaabri 1 kitei zergeşyyleed yzekede, baga cagiinç bol nemeritei baina. Kamtalsan ykereni janvaari 1 de 585 tologoi baisan aad, nojaabri 1-de 678 tologoi bolson juu 93 tologoi nemeritei, morid 201 tologoi baisanaa 202 bolzo, 1 tologoi nemeritei, koni 58 tologoi baisanaa 103 tologoi bolzo, 45 tologoi nemesen; jamaad 180 tologoi baisanaa 174 tologoi bolzo 6 tologoi koroson; enyynees gadna 3 gakaitai bolson baina.

Gesyydiin emçedee bariza baisan maliigi karaza yzebel, byriç ilyygeer nemesen zişeetei. Janvaari 1-de 82 tologoi eberte mal baisanaa nojaabri 1-de 192 tologoi bolzo 47 tologoi nemesen konid 15 tologoi baisanaa 25 tologoi bolzo, 15 tologoi nemesen, jamaa ygei baisan aad 13 jamaatai bolson baina. Maliin telees 20 kubi juu 14 tologoi tel şagnalta egtebe.

Maliin bairaar belen

100 tologoi ykeriin bagtakaar 1 dulaan baira barigdaza, şilees bişeni gyicesen, 40 tologoi moridiin bagtakaar 1 dulaan baira bariza gyiceegdee. Conkiin şil olzo ton jadasan deerees zarim conkonuudaa modoor bytyyleed, zarimaLdani geriin muu sain conkonuudiigi şuulgaka mete ali bolko argaai kyçendeni oruulza çadasan baina. 80 tologoi tugaliin bagtakaar aad dutuu dulaalmai baira bariaad, sajiin kyiten cooguur tugalnuudza oruulba. Men 200 ykeriin bagtakaar 2 keseg dutuu dulaagdamal dal barisan. Jeriin dalnuud gebel: 200 morinii baika 3 keseg dalnuud, 600 tologoi ykeriin baika 9 keseg dalnuud barigdaza dyyrgegdesen, men koni jaamaanii 2 dal barigdaba, Jireke ziliin teliin baikiigi geze 350 tologoi nirai malnuudiin bagtakaar 4 keseg, josotoi dulaalamal ba conkotoi, pieeçetei geryydiigi tykieerze dyyrgebe. Ene byken deerees bodokodo bykii malnuudani ebeliin bairaar 100% kangagdaa josotoi.

Malnuudaa tasalza, brigaadanuudaa tuşaan egeze ebelzeke daltnuutani oruulba. Ebese soloomooç kuubaaza kariuncalgata brigaadanuudtaa tuşaan egebe.

Olziigi uridçalan kubaakiin tukailamza,

Ebesenii talaar MSS te 2158 c. Menkelelgiin zasada 1092 c. kabariin otonii ba tel abılgiin zasa 400 c. kabariin tarilgiin toondo 150 c. tasalba. Ebese kuriaalgiingaa tesebiigi ilyylen dyyrgesenii tulada brigaadanuudta 1000 c. ebese kubaaza çagnal bolgon egebe- Caanani maliin ideke 7862,30c. ebese yldee. Azalta eder deere 1148c. ebese kubaagdasan; eneni nege azalta ederiin 6 mengenii ebese baina.

Tariaanii talaar jireke kabariin tarilgada dutakagyi geer geze kerengiin tariaa tasalze, zasa baiguulsani iime: jaarica 60, 50c. şiniice 40,70 c. ovioos 30,80 c. griçyyke 4,20c. kortoobka 47c kamtadaa 183c. zasa togtoogdobo.

Menke zasa: jaarica 12c. şiniice 7,5c. ovioos 4,65c. kortoobka 5c. greçyyke 60 kgr. oroi kamta 29,30 c. tasalba. Tariaa cokiuulkiin tula 2c. tariaa MSS te egesen. Kabariin tarilga coo tesebe ilyylen dyyrgesenii tulada tariaanii brigaadada 23c. şiniice 19,55c. jaarica şagnal bolgon kubagdaba.

451,35c. jaarica, 378,82c. şiniice 8,20c. griçyyke, 124,88c. kortoobko 14,60ç. biçe ogoroodiin ideer geşyydiingee azalta eder deere kubaza ekedeni, nege azalta ederte 4 kgr. şiniice ba jaarica 900 gr ogoroodiin ide kyrtesen baina.

Syy tosonii kubaari kiikede nege azalta ederte 35 mengenii idee kyrtez.

1933 onii janvaari negenees ekilen naiman sariin turşa dotor oldoson olzoni mengeeree 39604 tek. 23 men. bolno. Ene olziigi 12 sarasooki 21500 azlta eder deere kubaaka nege ederiin 1 tek. 35 men. kyrtebe. Men naiman sarasoo oroi kamta 18470 azalta eder bolson tulada ziliin ecesiin kubaari deere baga zergiin kubilalta bolomooj mete sanagdara.

Şine barilganuud.

Enenees urida zilyydte baira baidal nelieed tekieerçe baisan baigaa. Odoo 1933 onii niuurta maliin baira baidaluudas gaduur baiguulagdasan barilganuudiigi iler keilebel: geşyydiin suuka 3 keseg dunda barag ba'şangund, 1 baani (teese ekyylke tasalgaa) kaişakai şaa 3—3 sazan, deeşeeç neleed ender, kojor taladaa conkonuudtai kyyznice (eneen dotorki keerge mete darkanii zebsegyydiigi cemeereni şineer tekieeregdesen), nege jike maşiiniin sarai, kamtiin baidalda nelieed taaramzatai tariaanii jike ambaar ton şineer bariba. Ene ambaariini dytiin kolkooznud saişaaza, iime kelberiin ambaartai bolkiin kecelentei bolzo baina.

Jerenkii deereni kelekede ene kolkooziin kedelmeri byken kangaltatai sainç bol men nelieed olon dutuunuudtai baina. Ene kolkooziigi josotoi bolşoviigiin bolgoko, kedeenii dundaki katuu beki bolşoviig baiguulamza boigokiin tulada kiike yyrge geze nelieed jike baina. Ilangajaa ulas teriin çanartai, angiiin kemyyzelel geze ton dutuu, cag ergelze kedelze baigaa zoniini dunda nam ba komsomoliin geşyyd geze negeç ygei baikani byriç jike dutuu men. Eneen deerees angiiin talaar seremze ygei baika, zarim asuudaluudiigi kuuçanii bydyylig, kedee ebegediin janzaar şiidkeke kelceke uçarnuud yzegdene. Zişeelkede, niodonon zilde kolkooziin pravleeni bol nege niudaganiigi tusagaar keleseer kedelmeri kiilgesen baigaa.

Aimagiin ba somonii surgagçad kedii dyte baisanç bol ene kolkooziigi ketelberilekiin merte jerdee kaikaramzagyi baina: Aimagiin tebees engeregçe zilde nasatanii surguulida bagçalkiin tulada namgyi aad tere mertee kuuçanii mukaitai ebegen Mai Sodboin gegşiigi ilgesen baina.

Ene kolkooziin pravleeniigi bykezyylkiin tulada namiin geşyydiigi ilgeze tuslamza yzyylkeer boloo geişe geze aimagiin zurgaanguud oilgokoor boloo bişyy. 1932 ondo kolkooziin dundaas buskuulnuud garsan. Jamar şaltagaanaas iigee geiçeb geze aimagiin zurgaanguud bodoson juu? Engersen zundaa tugal ba jamaadani nelieed ekesen. Maliin argaçaniigi ilyskiigi kedentaa gaikadani, ilgesen ygeini gaikaltai.

Kedii iime dutuutaiç bol uul arteeli aimag dotoroo tyryy jabasan kolkooz men jumaa. Tiime tula byke kedelmeriiligini byri saizaruulan, olood baisan ilaltiigini bekizyylke josotoi.

S. Ganzuuriin

Konimi oroonii gynzegii tasaldaliigi darui usadkaka

(b) Namiin Burmozkomiin ...oziin KK bol ene onii sen...ri sarada gargasan eeriingee ...ol dotoroo Zyyn Sibiiri ki...in namiin emkiiigi amagalan baidaltai geze namiin Tebiin teedees egtesen cegnelte bol ...i moziin namiin emkide cem...kabaadaka bolno geze tem...esen belei. Ene amagalan bişe ...lani juu baisanba gekede, ka...iin tyryynde manai respyybli...azakuin yndesen salbari bol...mal azal bol syyliin yjede ...olto ygeigeer korozo baisan ...dal bolno.

...e amagalan bişe baidaltai ge...egnelte egesen TK-iin togtool ...an cagaas koişo, menee egee ...an sara engereed baina. Manai ...iin namiin emki ba buriaad ...ii bykii bolşoviiguud bol ene ...in kugacaa dotoroo socialis ...izaliigi kegzyylke jabadalda ...oldoson amagalan bişe bai...gi usadkaka tukai juu kiize ...r kubilalta bolbo gebel ene ...alani urida mete amagalan ...zandaa yrgelzelseer baina. ...amagiin tyryynde, maliin too ...zoigi oloşoruulan eskekiin yn ...n jabuulga bolko—koninii na...in oroonii kampaani bol odoo ...e gyn gynzegyi tasaldalda ...d baina. Koninii namariin ...nii ekilesen cagaas koişo me...kojor sara şakam bolbo. Gebeç kampaani bol nojaabriiin 25 Gazarkomiin egesen medee respyyblig dotoroo araikan broc. dyyrezei, Iime işyyritei ...kai too bol juu gerçelneb ge...; biderer bol namiin emkiin ...gılau bişe baidaliigi usadkaka ...in eskeberiigi debzyylkiin ...i zebken kooson ygeer gojo ...maar kelceze şuujadag bolboç ...yyrgiigi bejelyylke tukai bo...kedelmeri jabuulza, bolşoviig ...n temeceke keregte şuujaanaas ...a dabşana ygei geze ilecel...

...oninii oroonii kampaaniiin ...b oroidoo 13,5 droc. dyyreed ...ada tus kampaaniigi dyyrge...yylşiin bolzor kyrter oroidoo ...ad garan konog yldeed baina. ...ygeer bodokodo, koninii oroo...eseb bol ogto tasaldakiin ajuul ...to deere jireed baina. Gazar...oor togtoogdoson syylşiin bol ...bolko Dekaabri 10 aas ko şo ...mdozo konidoo oroondo oruul ...olbol ebeliin kyitende tyynii...ibuulza bolkogyi geze agro...niin zaabariaar korimzologdo ...baina. Kerbee, bidener koni...namariin oroonligi ene cag ...or dotoroo bytemzetei sainaar ...rgeze çadabal tyynii teliigi ...ijyyni saranuudta geke juu ...o urgaza dulaan bolson ton ...s sain cagta abka baisan. ...e yyrgiigi gyicedkeze çadabal ...iin kyitende ba ebese tezee...dutaza baisan kuki kabar ...diin kurigalkada cagiin erkede ...gdaza keden mingan tylyydii...kyyldeg gaşuudalta baidalaas kagacakaas gadana, konidoos kojor zilde gurba dakin tel abka gedeg jabadaliigi gyiced kangaza çadaka baizai. Zygeer ene zoriligiigi bidener jaabaç bejelyylke josotoi, enyyn ygeigeer konidiin too tologoigi eskeze oloşoruulka tukai juun yge baika belei.

Jere, ene zoriligiigi aimagiin nam soveediin ba gazariin emkinyyd oilgono juu? Tedenii kedelmerini enyyniigi oilgono ygei geze gerçelne. Ene bol ynen faagta.

Malazaltai Agiinç aimagiigi karaad yzebel: ende koninii oroonii ekilsen cagaas menee kyrter buzagai baidal yrgelzelze baina. Ene aimag bol koninii oroondo jamar beledkel jabuulsan ygei, Aimagiin gazariin tasag bol koninii oroonii kampaanida opertiiv ketelberi ege çe tesebee gyicedkeke keregte kolkoozçon ba emçete azalçadiigi daiçalan elsyylkiin orondo, karin eeriingee zokiooson tesebiigi „dyyrgeze bolkoor bişe" geze meneeç kyrter tyyndee itegene ygei. Baicaabal tus gazariin tasag bol tere tesebiigi zokiookodoo oroondo oroko josotoi baisan eme konidiin toogi nariaar byridken kuriaaza, kolkoozuudiin azakuin a'ga zyinyyd igi kimagadasanii yndese deere zokiocson bişe karin kabineed dotoroo suugaad, bagcaalaar „tesebleze" baisan azai. Tiimeç baigaa josotoi. Enyynii urida tus aimagiin gazariin tasagiigi „ketelezo" baisan Damdinii gedeg namiin ceberielgeer biurokraad etegeed geze namaas keegdeseni demei bişe baisan azai.

Enyynii ecesee tus aimag bol koninii oroonii tesebiigi araikan 23% dyyrgeed baina. Aimagiin GT bol ceberlelge bols nç koino kedelmerilee şinedkeze zasasan ygei, karin kuuçan biurokraad metodeeree kedelmerilze baisaar. Ucar juub gekede, tere bol kedee somoon. kolkoozto garça, bodoto zaabari tusalamza egçe, oroonii kampaani jabuulka takai zyydel degç ygei baina. Tyynii tuslam za zaabarini bol somonuudiigi eelzeegeer telifoondo duudaza medeegiini kuriaadag jabadal bolno.

Geke zuura, kedee somonuudta ene tuslamzaar jike dutaza baina. Zişeelebel: Koito Agiin somonii „Jerbaanoviin" neremzete arteeliin koniçon bol konidoo kaişan geze garaaraa oroondo oruuldag baisan teeknigiigi medene ygei. Ene somonii ko koozuud bol konidoo jamarç teseb ygeigeer oroondo oruulza baina. Jamarç too byridkel ygei. Ede baidal deereeseç baicaaza yzekede „koni ii namariin oroonii kampaaniigi kaişan geze engergeke tukai" — gesen Gazarkomiin zokiooson begeed manai sonindo sentiaabri sariin eces bagta tunkaglagdasan, maşa çukala zaabariigi kolkoozuud bol zeblen oilgozo, tyyniigi ketelberi bolgoson ygeini ilete bolno.

Olonki aimagiin emkinyyd bol koninii namariin oroonii kamqaaniigi „eeree bytekiin" dolgindo tabisan uçaraas, too medeeç kuriaan abadag ygei baina. Oroonii kampaani bol ekilseer kojor sara şakam bolzo baibaç, menee kyrter Aga, Kori, Bargazan — gurbanaas bişe aimaguud oroonii kampaaniigi ali kire jabuulza baisan tukai jamarç medee egeedei begeed, tyyniigi ekiigi keregtei deereç toolno ygei azai.

Burreşpyyblig dotoroo gancakan Bargazan i aimag koninii oroonii tesebiigi 80 tukai proc. dyyrgeed baina. Enyynii udaa, Koriiin aimag 37,6% dyyrgebe.

Kulaaguud, lamanar ba tedenii aagintanuud bol tariaatuşaalgada ali zerge jike sabotaaza kiike geze ermelzeneb, men tere elen koninii oroonii kampaanida koroto saba taaza emkidkeze baina. Mukar Şiberiin aimagiin Bodonguudiin somonii kolkoozuud dotoroo şurgan oroson angiiin daisad bol koninii oroondo ton jike korlol kiize baisan tukai bidener sajakan biçesen Tiime faagtanuud bol ganca bişe. Geke zuuraa, aimagiin ba somo ii emkinyyd bol enyyniigi kubiskalta seremzeer oilgozo, tere darui eris katuu cokico egene ygei.

Kamagiin syylde Gazarkomiigiç abaad kariita. Ene zurgaan bol tere koninii oroonii kampaaniigi ceke ketelberileke josotoi baisan ştaab bolko aadla—tiime bişe. Tus zurgaan dotoroo koninii oroonii kampaaniiin telee kariuucalka ba enyyn tukai kedelmeri jabuulka tusagaar kariuucalgatai kyn tomi logdoson ygei, men „eeree byteke" josondo naidaza suuna. Maliin eskeberide saad kiize baisan kulaagiin aaginta Çimedyyn ba tyynii tuslagçad menee Gazarkomaaszai luulagdasan bolboç Çimedyynii „kedelmeriin" meeted ende esee baisaar baina azai.

Koninii oroonii kamdaaniigi dyyrgeke cag bolzor kyrter tootoi konog yldebe. Kerbee caaşadaa iigeze kedelmerileke boloobo ene aza akuin ba ulas teriin çanartai kampaaniigi cem tasalduulka bolno. Nam bol enyyniigi tecekegyi Kerbee bidener moziin namiin em kiiigi amagalan bişe baidalaas gargakiin telee bolşoviiguud meteer ynen sedkeleere katuu zorigooroo temeceke geze zorison baibal kamagiin tyryyn maliin eskeberi deereki amagalan bişe baidaliigi usadkaka josotoi begeed, enyynii tula maliin ebelzelgede sainaar beledkeke ba koninii namariin oroonii kampaaniiin tesebiigi cag bolzortoni dyyrgeke josotoi.

Koninii oroonii kampaaniigi socialis mal azaliin udaarniguudiin respyybligiin kuralda beledkeke kedelmeritei kolbozo, meriicee ba udaarnigçalgaar jabuulka keregtei. Ken koninii oroonii tesebiigi gyicedkee ygei bol tere bol tus kuralda jirekiin mandaad abça çadakagyi.!

Kóninii namariin oroon

Agada uridaçalan amagalan bişe

Agiin aimag bol koninii oroonii tesebiigi oroido 23 proceent dyyrgebe

(Manai tuskai biçegçees)

...giin aimag dotor konin⁾i oroo...kampaani emkilseer sara en...eç teempe bol urida mete su...eeree byteke" josoor jabuulag... baina.

...ojaabriin 10 nii ederiin aima... gazariin tasagiin medeegeer ...za yzebel: kolkooziin kamtal...konid 12171 tolgoi tesebtei ...oroldoo 3933 togloi oroondo ...glaglasan, jamaad 5571 tolgoi ...biin 1925 tolgoi oroson ba zu...yjede 644 tolgoi oroondo ...on baina.

...ermiin 17997 tolgoi konid, 153 ...oi jamaad oroko tesebtei aad ...tolgoi konid ba 71 tolgoi ...ad oroson' zunii yjede 35 tol...konid oroson azai.

...olkooziin geşyydiin kamtalaa ..., emçedee bariza basan 5010 ...oi konid 1544 tolgoi jamaadii...oroondo oruulka tesebtei bai...a 1204 tolgoi koni, 236 tolgoi ...aad oruulagdaba.

...mçiin azaltan 2252 tolgoi ko... 963 tolgoi jamaag tesebtei, ...ondo oruulsani 491 tolgoi ko... 106 tolgoi jamaad oroson ...a.

...oroi kamta 37230 tolgoi konid ...jamaadiigi oruulka tesebtei ...oroidoo 8562 tolgoi konid, 2338 tolgoi jamadiigi oruulza tesebiin gyicedkel 23% bolno,

Kedee somonuud dotor koni jamaadiigi oroondo oruulka jabadal ton „eeree byteke josoor jabuulagdaza baina.

Kolkoozçuud ba emçiin azltan bol koni jamaadiigi garar ba durarç oroondo oruulka zaabri ba teeknigtei tanilcaagyi, juuç medeke ygei baina. Ziseelebel Tugçanii „Kaliinin" arteeliin koniçon garaaraa jaagaadç oruulkiigi medeke ygei baisan, ganca ene bise olonki kolkoozuudta yzegdelyyd olon baika juum.

Koito agiin somondo konidni jamarç tesebgyigeer oroondo orozo baina. Jerbaanoviin nerete kolkooziin tyryylegçe Dorziiin bol oroondo oruulka kediiç konintai ba kediiniç orood baisaniigi ogto medene ygei jere „koni jamaad oroondo oruulagaaza baika josotoi" geze taamagaar jariza suuna.

Karin aimagiin gazariin tasag bol enyyniigi opiratiivçalan udaridakiin orondo „medee orono ygei" geze telifoondoo ali negen somonoos medee erize, „medee ygei"-gekedeni sanaagaa amaraad basa nege somoniigi duudaka meteer eder cag engergeze baina.

Koninii namarin oroonii dyyrke bolzor ton dete bolzo yldebe, uçar iimiin tula ene geseer bolşoviigiin teempe gargaagyi bol bolzortoo tesebee dyyrgeke ygein tuilda kyreed baina.

S. Agiinski.

„Jerbaanov" kolkoozto oronii kampaani jaakadaa tasaldanab!

Koito Agiin somonii Jerbaanoviin neremzete kolkooz dotoroo odoo zilde maliin oroonii kampaaniin teseb dyyree ygei, kolkooziin kamtalsan 420 yniee oroondo oroko josoto aad oroi 351 tolgoi oroson, emçiin 70 ynieed oroko aad oroi 40 tolgoi oroson baina.

Tel abalgada 15 tolgoi tugaluud, 12 tologoi ungad ykesen baina.

Namariin koni jamaanii oroonii kampaanida beledkel oroidoo jabuulagdaagyi, tyryylegçe Dorziin bol kedei konin oroondo oroko josotoi ba kediini orosoniigi oroidoo medeke ygei baina.

Maliin ebelzelgiin beledkei dyyreegyi, nege tugaliin dulaan baira barigdasan aad conko ygei ba oroini kuçagdaaç ygei baina. Ykeriin 2 keseg dulaalamal dal barigdasan aad oroini kuçagdaai ongorkoi. Jeriin 18 keseg daluud barigdasan bolboç zarimani ton taaruugyi, kokir sidkeç olko ygei gazarta barigdaaçad geze tyryylegçe eeree kelene 40-40 moridiin bagtaka 2 keseg morinii dulaan baira barigdasan aad yyde conkoni oroini kagadni kuçagdaad orkigdozoi. 3 keseg koni jamaanii daluud barigdasan.

Ene bairanuudiigi bygediigi dyyrgebel byke maluudaa bairaar kangaka baisan aadla menee deeree kangaza çadaaini medeeze.

Kolkooziigoo teb deere ebese ygei, ende tendees azalda jabaad jiresen morid kooson korioondo kokinozo konono.

Moridni turankai ba niuruu ygei olokon morid karagdana.

Ene baidal bol socialiis mal azaliigi kegzyylke jabadalda aikabtar jekeken saad toromsog bolko tula zemete niuuruudiigi kuuliiin kariuucalgada kabaaduulka keregtei.

S.

Udaarniguudiin kuralda—bolşoviig ugtamza

Maliin ebelzelgiigi yrgelziin brigaada şiidkene

Bidener malaa sainaar ondo oruulka gebel mal azaliin yrgelziin brigaadanuudiigi bekizyylke josotoi

Aduu maliin karuusada azaliigi zebeer emkidkeke

Buriaad Mongol respyybliig dotoroo syyliin yjede aduu maliin koroltо jikeer bolson ba meneeç korozo yregelzelseer baisanii negen yndesen şaltagaan bolbol mal azaltai kolkoozuud dotoroo azal kedelmeriigi zebeer emkidkeke jabadal ton muu baisan deerees bolno gebel buruu bolko ygei azal.

Kaana jamar kolkoozto azal kedelmerlee zebeer emkidkesen bai bal tende aduu malni eseke ba çanariinç talaar saizarza baisan bai na şuu. Kaana jamar kolkoozto azal kedelmeriee emkidkeze çadaa ygei bedeed, enyyn deerees niudarganii tegşedkelge ba ezegyi jabadal delgeryylze bai bol tende mala ni eseke oloşorko bişe karin koroko muudakani damzag ygei. Ene bol ynen faagta men. Azal kedelmeriee zebeer emkidkeze çadaa ygei kolkoozuud dotoroo angiin daisan—kylaaguud lamanar—bol eesediingee syidken korloko kere giigi yyskekedeni ylemzeken bytemzetei baidag baina.

Mal azal deere azal kedelmeriigi zebeer emkidkeke asuudal bol iime şiidkekii çanartai çukala asuudal men bolboç manai kedee nutagiin nam soveediin ba gazariin kolkooziin emktnyydiin zygees enyynde ton çukala ankaral keçeel tabiza tyynii talaar garça bai gaa olon zyiliin alduu dutuunuudiigi şuud zailuulkiin kemzee aba dag ygei ba kolkoozuudta gyiced sain zaabari ketelberi egene ygei.

BK (b) Namiin TebiiN Komiteed bol eşee engereççe zilde, fivraali sariin 4 nii eder gargasan „kolkooziin yiledberiiiu yrgelziin brigaada tukai" eeriingee togtool do toroo deereki yrgelziin brigaadani ali zerge çukala akuin ba ulas teriin udkatai baisan tukai todorkoi goor zaasan baina. Ene togtool do toroo iigeze kelesen: „kolkoozuud dotoroo azaliigi zebeer emkidkekiin çukala salaani bol brigaada bolko jisotoi. Erkim sain kedee azaliin arteelnuudiin turşalgatai zokilduulan, TK iin zyitei deere toolkoni bol kolkoozuud dotoroo yrgelze kedelke geşyydteigeer bri gaadanuudiigi emkidkeke, tede bri gaadanuud bol kamag bykii gol gol kedee azaliin kedelmerinyydiigi bykeli ziliin torşoodo tusagaar taniuussaі gazarta jabuulza baika bolno".

Namiin TK iin zygees egtesen ene tyykete zaabariiin josoor manai kolkoozuud bol kolkooziin yi ledberiiin yrgelziin brigaadanuudiigi emkidkeze ba tyynee ulam byri bekizyylze çadasanii açaar kolkoozuudiigi emkidkeliin ba aza kuin bekizyylkiin talaar nileed jike jikeken amzalta tuilasan baina şuu. Zygeer, iime yrgelziin bri gaadanuud bol ilangajaa mal azal deere ton eceeken begeed kerbee emkidkegdesen kooson nere baidag baina.

Tariaan azal deere emkidkegdesen yrgelziin brigaadanuud bol menee azal kedelmeriee kaişan geze zebeer emkidkeke tukai azkabtar jikeken turşalgatai baina. Ene turşalgiigi mal azal deereki briaadnuudta damzuulan egçe, tedenii kedelmeriigi zebeer emkidkebel maliin eskberi deere tokioo ldood baisan gynzegei jikeken ta saldaliigi darui cagaa usadkaka jabadalda nileed jike dekem nekeel bolzo ekeni azag sezeg ygei Uçar juub gekede azalaa zebeer emkidkeke jabadal bolbol odoo yjede negen çukala asuudal men bolood baika ba enyyn ygeigeer menee yrgelzelze baigaa maliin koroltiigi şuud zogsoozo jabaç bolkogyi geze dakin dabtan ke regtei.

Zarim aimagiin kolkoozuud bol ene yrgelziin brigaadiin udka çanariigi zebeer oilgozo, tyyniigi mal azal deere emkidken baiguulza, azal kedelmeriini sainaar zokiozo, maliin karuusada ezegyi jabadaliigi usadkasan bolon niudar ganii tegşedkeliigi yndeseereni kobkocokisonii açaar sociaalis mal azaliigi kegzyylke jabadalda nileed jikeen amzalta dabasan baina. Ene kolkoozuud dotoroo mal ni zil sara byri esеze, too tolgoiini oloşorson ba ulastaa tuşaaka tyykei edleliin tesebiigi cag bolzortoni dyyrgeze baisan ujauud bii baina şuu.

Zişeelbel: Ekired Bulgadiin aimagiin „Ebte meren" geze kolkoozto mal azaliin yrgelziin brigaada engereçç zilde togtoson begeed, menee tere brigaadiin ge şyyd bol kojordoki zildee kedelengyi azallaza baina. Enyynii açaar tus kolkooziin aduu malni cag yrgelze deeşee eseze baika ba ene brigaada bol odoo zilde garsan bykii teliigi byrimesen tezeeze abasan baina. Ene bri koroltо jikeer ġaada bol maliin ebelzelgede muu bişe beledkeltei g. m. baina. Iime sain yliger zişee karuulza baisan kolkoozuud bol malazaliin yrgelziin bri gaadanuud olon bişe bolboç kaa gazar bii baina. Iime brigaadanuu diin sain kedelmeriin gyisedkelyyd bol bişende yliger zişee karuulza baina.

Gebeç, manai kedee nutagiin kolkoozuudiin jikenki mal aza liin yrgelziin brigaadiin udka çanariigi odoo kyrter eşee oilgoo edii ba enyyn tukai namiin TK iin todorkoi zaabariigi bodoto ke reg deere bejelyylen gyicedkee edii suuza baina. Mal azal deere zokioon baiguulgadasan brigaadanuudiin olonki yrgelziin bişe karin cag yrgelze selgeze baidag caarsan deere kooson nere zyysen brigaadanuud bolno. Olonki kolkoozuud bol ene ziliin ebese tari aanii kuriaalgiin kedelmeriin yjede, mal azaliin brigaadada kedelze baisan kolkoozçiniigi eeriini azalaas tasalza keeriin kedelmeride gargadag faagtanuud olon baisan. Iime „elsyylgede" abtasan kolkoozçon bol keden arbaad konogto pooli deere kedelmerilesenii esesee duratai baibal eeriingee brigaadada bucaka ba duragyi bol ogto arildag baina. Ene brigaadiigi butargaza, proliin kedelmeride gar gakadaa kolkooziin pravleeninuud bol tedenii orondo gertee suusan azalda kabaadaza çadakagyi keg şed, invaliid kynyydiigi tabika bu juu ygei bol kojor kynii karaka maliigi nege kynde daalgasan me te bolzo ynekeeree ezegyi jabadal gargaza, malaa muuduulkiin ba nirai malaa karuusa muutai deerees ykyylkiin ajuul jiryylze baina.

Kolkooziin pravleeninuud bol azalaa zebeer emkidkeze, socialis meetod delgeryylze, kedelmeriee kurdanaar dyyrgekiigi soldokiin ba mal azaliin brigaadiig bekizyyl kiin orondo, karin tyyniigi ilyy kedelmerişenii rezeerve (neece) meteer yzeze, duratai cagtaa abça butargadag koroto dyreşel bol enyynees caaşadaa jabaç teseşegyi. Iime dyreşel qargasan niuu ruudiigi namiin TK zaabarida zyreşesen sabataaznituud geze yzeze eris katuugaar keseeke keregtei. Iime temecel ygeigeer mal azaliin yrgelziin brigaadanuudiigi bekizyylkeni aikabtar kecyy baina.

Maliin yrgelziin brigaadiin brigadiirnuudiigi erkim sain kolkoozçonii dundaas şilen olko jabadal tonç muu baina. Zarim brigadiirnuud bol mal azal tukai dyreşel çadabari ygei kynyy baidag. Brigadiiriin kariuucalgiigi jikedkeze mal azal deere kedelmeriee zegyi kapitaalaa arbizuulka. invaliid beer emkidkeke yyrgiigi tyynde daalgaza ekeni ton çukala.

Moziin komiteed bol „maliin ebelzelgede beledkeke tukai" gargasan eeriingee togtool dotor mal azaliin yrgelziin brigaadiigi bekizyylke ba ebelzelgede beledkeke keregte tyynii kariuucalgiigi jiked keke tukai todorkoi zaabari egesen baina. MK bol mal azaliin yrgelziin brigaadanuudiigi niite deereni şalgan yzeke tyynii dunda şurgaad korlozo baisan angiin kar şa etegeedyydiigi ba loodor zalkuu bolon azal kiike çadabari ygei (invaliid bujuu kegşen) kynyydiigi darui zailuulza, tedenii orondo tariaan azaliin brigaadaas sain sain udaarniguudiigi tabiza bekizyylke tukai eeree çukala sanalaa tabikiigi erisen baina.

Kedee nutagiin nam soveediin emkinyyd ba kolkoozuud bol MK iin ene zaabariigi darui bejelyylke tukai bodoto kedelmeri ton muugaar jabuulna. Aduu malaa sainaar ebelzyylke jabadalda mal azaliin yrgelziin brigaada bol aikabtar jikeken kariuusalgatai. Tiimiin tula, aimagiin ba somonii emkinyyd bol tede bridaadanuudiigi ali bolkoor bekizyylze, tede nii kedelmeriigi zebeer emkidke kegte bodoto tusalamza yzyylke josotoi.

V. Komsomoliin

Mal karagçada avaansa eke keregte gardag dutuunuud tukai

Bidener bol maliin too tologoi korozo baisan amagalan bişe baidaliigi darui usadkaka ba mal aza ltai kolkoozuudiigi emkidkeliin ta laar bekizyylkiin tula eesediingee kedelmeriiin dutuu dunda zyilyydiigi durui zasaza, azal kedelme riee saizaruulka tukai syyliin yje de byke nam soveediin, gazariin emkinyyd ba olon niitiin sanal bodol kanduulza baikadaa mal azal deere kedelgeçedte avaansa eke jabadalda gardag dutuu dunda zyi lyyd tukai abiaa çimeegyigeer en gerke josogyi.

Kerbee zarim kolkoozuud dotoroo tariaan azaliin brigaadanuudta avaansa eke jabadalda alduu dutuu zilyyd jike olon garça baibal mal azal deere kedelmeriledeg brigaadiin kolkoozçonii azalta ederte avaansa eke jabadalda gardag alduu dutuunuud bol byri jike azal.

Nam ba zasagiin gazar bol kolkoozçondo avaansa ekedee tedenii olsou azalta ederiigi narinaar kimgadaza eke geze keden udaa todorkoigoor zaasan baibaç ene zaabariigi keden olon kolkoo zuud dotoroo dyyrgedeg ygei, karin buzagaigaar kazailgadag baina. Ene ucaranii kaişaagaar garnab gebel iime: mal karaza baisan kol koozçonii boro bodoliin ba ed keregleliin avaansa ekedee tedeniigi tariaan azalda bujuu bişe kedelmeride jabaza baisan kolkoozçonoos ilgaza, „kengen kedelmeride" jabasan kynyyd deere too lood, azalta ederer egteke avaan siini cag bolzor baina ba gyicedeer egedeg ygei baina. Zişeelbel:

Deede Ydiin aimagiin Ibogiin somonii „Komineteerne" komuunada mal azal deere kedelze bai san kojor gurban brigaadanuu dbii juma. Ede brigaadiin geşyyd bol eesediingee olson azalta ederyy diin josoor ed kereglelii (talka, maka, toso, syy, g. m.) avaansa abka gekedeni tedende cag bolzor deereni egedeg ygei baina. kerbee eegebel dutuugaar bujuu kamagiin syylde egedeg baina. Juun deerees tiigeeb gekede „mal azal bol kengen kedelmeri" geze toolood, tedeniigi toodog ygei bai na.

Basa men aimagiin Dabaatiin somonii „Arbizal" kolkooziin mal azal deere kedelmeriledeg kol koozçon bol ken udaarnig ba ken zalkuu bainab ilgal ygei „baisanaa kubaaldaza ideke" gesen niudarganii tegşedkeliin gurimaar avaansa abadag baina şuu.

Iime faagtanuud bol ganca ena kojorkon bişe nileed olon baikd juma. Gebeç ede kojor faagtanuue bol mal karagçadta avaansa eke jabadalda buzagai jike kekei uçi ruud garça baina geze todorko goor gereçelne azai.

Deereki baidal deerees baicaan yzekede kedee nutagiin nam so veediin, ba kolkooziin emkinyyd bol boro bodoliin ba ed kereglelin avaansa eke jabadalda nam ba zasagiin gazariin togtooliigi bu zagaigaar ebdeze, mal karagçadiin eesediingee kiisen byteesen azal kedelmeriin yriigi saişaaka yzeligi kugacokiso baina şuu.

Enyyntei negen kamta temdegleke nege çukala zyil gebel iime juma. BK (b) Namiin Kızaariin Komiteedeed bol aimata ene zunii cagaa egspediiceer jabasan brigaadiigi ketelberilegçe neker Koosikov gedeg ene onii ogtiaabri sarada Deede Yde kotodo bolson mal azaliin sunaaltai tukai nege cuglaan deere iigeze kelesen:

Agiin aimagiin Dorziin neremze te arteel bol manai jabadada kam ta 12 ceentnir toso ambaartaa kadagalaad kendeç egen ygei baina. Enyyniigi jaakaa daraab gekede ziliin eceste olzo kubaari deere kubaaza bodoltoi jumaka. Iigeze ajaar 70-80 pyyd toso keden sara da kadagalza suukadani kedelmeride jabaza baisan kolkoozçon bol toso abça idedeg ygei baina. Iigeze aguu jike toso keden sara daraaza suukiin orondo kolkoozçonii azalta ederer avaansa ekeeseo kubaaza baibal zyitei baina şuu.

Jere, mal karaza baisan kolkoo zçondo, tariaan azaliin brigaadada cokison tariaanii 10 15 kubi avaa nşaar kubaaka gedeg meteer mal azalaas garsan edleliigi men lime tusagaar nooriiinoor avaansa bolgon kubaaka tukai bodomzoloo yzebel sain sain geze kelesen juma. Bol mal azalda kedelegçedyydiigi urmaşuulkiin tula nam ba zasagiin togtooliin josoor avansiigi zebeer kubaaka ton çukala baina. Ene asuudal tukai Gazar tarii alangiin arkomaad ankaral tabika josotoi.

Lubsan Dembereen

Kolkooziin geşyydte azalta ederteni tariaa kuBaaka tukai

BK (b) Namiin Z-S. Kizkom ba Kizaariin gazar tariaalangiin ypravleeniiin ulas teriin keltes kojoriin nojaabri 20 nii togtool

1 Kolkoozuudiin keregceliin foondonuudiigi tasalka ba kolkooziin geşyydte azalta edereeni tariaa kubaaka tukai „SSRK iin AKZ ba BK (b) N—TK iin men 1933 onii aavgusta 2 ba 18 togtoolnuudiin udkaar ulasiin emene egesen tariaatuşaaka ba boro bodol telberiin ujalganuudaa gyiced dyyrgesen, abasan urislamzaa bucaasan, kerengiin, starkovoi, ba mal tezee liin foondonuudaa gyiced tasalsan kolkoozuudta ton daruidaa azalta ederteni tariaa kubaaza ekiigi BK(b) N-iin raikomuud, MTS ulas teriin keltesyydiin erkilegçed, kolkooziin pravleeninuudta duradkaka.

2. Namiin ba soveed emkinyydiigi BK (b) N iin TK ba SSRK AKZ iin 1933 onii aavgusta 2 ba 18 nii togtool dotor dursagdasanaas eere jamarç natuura foondonuudiigi kolkoozuudaar togtoolgo kiini ogtolon koriko. Kubaagdakagyi kapitaalaa arbizuulka. invaliiduud ba ulaan ceregiinkinii bylenerte tuslamza yzyylke, kyygediin jaaslida zoriuulsan g. m. foondonuudiigi togtooko gebel imagtala kolkooz ingoo byke geşyydiin gur ban kubiiin kojoroos doozo bişe cuglaan kural deere kelceze togtooko josotoi. Iin togtookodoo ene mete foondonuud zailaşagyi kereqteigiini ba ene kolkooznai ede foondonuudiigi togtookoor argatai geişe uu geze saitar ileryylze kelceke ucartai.

3. Nege azalta edertе kedii çeneen tariaa kyrtekeb geze medeke dee ziliin ekinees koişo olziingoo kubaari kiike eder koişo cuglaragaa kalaa azalta eder deere kubaaza gaka josotoi.

4. Olzokubaariaas uridçalan-kolkooziin geşyydiin azaliin debter dotor kadagdasan azalta ederyydiigi toolozo ba şalgaza yzeke ba enyyntei kamta, SSRK iin AKZ men onii 28/II nii „Kolkoozuud dotorki kedee azaliin kedelmeridyydiigi azalta eder deere oruulan ćegneke tukai" ba „Byteeke noormo tukai 1933 onii tukailbari" gesen togtoomzonuudiigi şalgan yze cekiigi raikom, MTS direegtornuud ulas teriin keltesnyydiigi erkilegçed, kolkooziin pravleeni ba şalgaltiin komiisanariigi ujalgalaka. Kerbee noormonuudiini anka baiga duulza tabisan baibal buruu toologdoson azalta ederyydiini dakin toolozo baga bolgoko; kerbee kedelmerіçediigi deede şataas doodo şatada taamagaar oruulagdasan juu ali byteeke noormoni keterkei endereer tabigdasan baibal azalta ederyydiini toogi jike bolgoko.

Men eneentei kamta kolkooziin azalda jamarç kamaagyi kedelmeri kiisenii telee azalta edertei bolgozo debterteni kadagdasan baibal tyyniigi şalgaka (busa gazar kedelmerilesen, nam ba soveediin zurgaanuudta kiisen azal, niitiin azal g. m.)

5. Beledkel kedelmeriin daraa olzoo kubaakiin karaagi kolkooziin niite geşyydiin kural deere zebçeze, batalaka josotoi.

Olzo kubaalgiin kuralnuudta emçiin azaltaniigi ergeer kanduulcakiigi raikom ba MTS iin ulas teriin keltesyydiigi ujalgalaka.

6. Pooşto şereqçed ba biçeg taraagçad bol kiisen kedelmeriingee telee azalta ederte bolko zuramtai. Iimiin tula edende kolkooziingoo geşyydtei adaliaar idekee kooliin zyil egelceke. Edenees bişe kolkooziin azalda ceke kamaadagyi niuurruudta (koperaaca ba s/zebleliin yilençed, pooştiin darga ba karuulçad, mediciniin ba mal emnelgiin oronii, surguuliin yilençed, tyykei edlel cuglaulagçad, rajoonii ba toskonii nam ba soveed emkinyydiin eldeb tereliin naidalgataanuud g. m.) talkanaas ekileed jamarç kooliin zyil kolkoozoos ygyylkegyigi BK(b) N raikom, MTS iin direegtor ba politdeeliigi erkilegçedte tuşaan ujalgalaba. Bagşanar ba gegeereliin kedelmerіçedte talka guril kojoroos bişe kooliin zyilyydiigi kolkoozuud eke uçartai.

7. Kolkoozuud tarigaagi bariza baigaa ketelberilegçed ba azalagçad bol eeriingee azalta ederyydte tariaa abkadaa tariaan azaldaa jabaza baisan erkim sain geşyydeiklees keterkegyi josoto gesen SSRK iin TGK 3 dugaa seessiin togtoomzonuudiigi olz kubaakadaa erke bişe bagaç kaza gairuulangyi kesendeni oruul

Josotoigi Kizkom bol rajoonii na iniin ba soveediin emkiner bolo MTS iin ulas teriin keltesyydi sanamzalan duradkaba.

8. Kolkoozuudiin tariigiin dur da zergiin urgacaas doosç zişeen urgaca egesen, çanar muu bi gaadanuudiin azalta ederyydi kasaad, sainaar azaliaza, dundaa deeşe zişeenii urgaca egesen, te rajoon cooki brigaadanuudiin g şyydte edenii oloson azalta ede ryyd deereeseni men ederini 1(20% nemeke gesen SSSRiin GAk diin togtoomzigi olzo kubaaka masadaa çangalaza, baakan; cuk riltagyigeer dyyrgelte bolgokiin namiin emkinyyd ba MTS iin ulas teriin keltesyydiigi ujalgalka. N melte abagça kolkooziin jeren azalta ederyyd bol den deere nemegdeke (olon bolko) ygei josoi.

9 Kolkooziin olzo kubaalga ge şe bol—kolkoozuudiigi bolşovii geşyydiigi — çanga çadaltai bo goko gesen n. Staaliuii zaabriig dyyrgelte bolgoko ba kolkoozu diigi ulamaraa bykezyylze jabadal da kemzeegyyi jike, ulas terii çanartaigi kizkom bol ylemz jikede ilerkeilbe. Ene kedelmerid sanal bodoloo nen ylemze tabiz kolkooziin olzo kubaariigi kedeazaliin negen ziliin dyn gargal ulas teriin çanartai ergen kampa ni bolgon engergeke, bolbo ba san kabariin tariigiin tesee tem cekilni kolkooziin geşyydiigi b ledkeze, zasaza kamtiin azal bo emçiin azalda orokodoo ynekeere sainiigi yzyylze, proltaar ulasiin gaa emene egesen bykii ujalga nuudaa dyyrgesen emçiin azalta diigi kolkoozuudta kandulan ke çeektigi MTS iin ulas teriin kelte syyd ba namiin emkinyydiigi uja galba.

Ekin ва dunda surguulinuudiin ene ziliin suralcalga jikeken tasaldaltai ekilezei

Surguuliin eder byriin kedelmeride negeç tasaldal uçaruulka ygei

Ekin şatiin surguuliin nasata niigi 100% ujalgata josoor surguulida kanduulka jabaaliigi ecesten dyyrgeze, doloon ziliin ujalgata suralcalga jabuulka suuri talbika ba namiin TK-iin ekin ba dunda surguulinuudiin tukai gargasan tyykete togtooldo tusaka temdeglegdesen „surguuliiin suralcaliin gol jike dutuunuudiigi usadkaka nomiin yzelgiin çanar saizaruulka" gesen zaabariigi gyiced beeljyyl ke kereg bol imagta ene ziliin sur galgiin aguu jike zoriligo baisan.

Tiin manai BM ulasiin zarim ai maguudiin surguulinuud aikabtar eke tasaldaltaigaar ene ziliin surgalgiin kedelmeri ekilzee. Respyybliig dotorki 10 tukai aimaguudaas oroson materiaalaar sentiaabri 20 do garagsan byridkelees medekede: Aga, Jeraavna, Bargazan Mukar Şiber, Tynken, Kabaan, Ekired-Bulagad, Bookon, Kori ba Selenge — ede aimaguudta surgalgiin 39166 kyyked ekin şatiin surguulida kanduulagdaka baisan aad 27823 kanduulagdazaa tesebtei baisan bolon, zygeer Bargazan, kabaan ba Koriin aimaguudaas zarim surguulinuudiin medee oroo edii bai san. Ede aimaguud dotoroos gancakan Selengiin aimag sentiaabri 20 kyrtele tesebee 109% dyyrgeze tyryyşiin suuri ezelesen, tyynii udaa Aga Tynken kojor 95% dyyrgeze çadasan baina, bişe ai maguudtani 36—70% kyrter kan duulasan baiba.

Men deere dursagdasan aima guudiin Kori ba Ekired-Bulagad kojoroos bişe aimaguudtani doloon ziliin surguulida kanduulka jabadaliin tesebb 60% dyyrgegdeze 5722 kyykeed kanduulagdaka baisan aad 3514 kanduulagdasan baina. Syylşiin kojor aimaguudaas me dee oroo edii baisan.

Suralcaliin ekileke yjede surguu linuudiin ger baira zasabarika ke delmeri men dyyree edii baisan tula zişeelekede Agiin aimagta 39 ekin surguuli baisanaas 33-nii zasaba rilagdasan bolen bolson ba 6-ni zasabarilagdaa edii baigaa, Mukar Şiberte 36 surguuliin 32-ni zasa barilagdasan 4-ni zasagdaa edii, Alairta 77 surguuliin 71 zasagdamal 6-ni zasagdaagyi baigaa, Bar gazanda 39 surguuliiiuudiin 29 za sabari dyyresen 10-ni belen bişe bai san gekeçelen aimag bykende kede leden surguu inuudiin ger baira zasabari dyyree edii baisan baina Ilangajaa ger baira zasabariiin dyyree edii baisan baidal bol conkiin şil ton jike dutamag bai san deerees boloson baina.

Surguulinuudiigi tylieegeer kan gaka jabadal zarim aimag ba somonuudta tulliin gacagdaltai baina, ene ziliin surgalgiin ekileke yjede Kabaanii, Koriin, Bookonii aimaguudta jikenki surguulinuud ni tylieegee beledkee ygei baiba. Alairiin aimagta 6 ekin şatiin sur guuli 3 ŞKM tyliee ygei baiba. Gancakan Agiin aimagta kamta 42 surguuli deere 4500 sazan tyli ee beledkegdesen baizai, eneni dunda zişeegeer surguuli bykende 100 sazan kyrteke bolno.

Respyybliig dotor neleed olon surguulinuud cag bolzor dotoroo surgalgiingaa kedelmeri ekileze çadasan ygei, Aga, Tynken, Kabaan, Bookon Bargazan ba Mukar Şiber ede aimaguudta kamta 116 ekin surguulinuud sentiaabri negende ekileze, 123 surguuli sentiaabri 5 da ekilsen ba 16 surguuli sentiaabri 10 da suralcalaa ekilesen baina. Jerenkei deere surgalgiin ekileke jabadaliin cag bolzoroos kozomdoson şaltagaan bol negen talaas ger bairanuudiin zasabari dyyree edii baisan tula ba negee talaas suragçadiin kozomdo so suglarsan deerees bolson baina. Ene kojor şaltagaan bol kendetei bişe begeed imagta surguu liiin zilde eetees kangaltatai beled keegyi, oportuniiseer kandasanaas bolbo.

Zarim surguulinuudta surgagçad dutamag baisan gazar olon, surgal giin ekileke yjede Mukar Şiberiin aimagta 21 su gagçad dutamag baisan, Bargazanda 10, surgagçad, Agiin aimagta 5 surgagçad g. m. aimag bykende dutamag baisan yjetei, menee syyliin yjede ede dutuunuud usadkagdaza baina.

Surguulinuudiin nomiin yzelgiin ekileke yjede nom debtereer kangaka jabadal zarim aimaguudta kozomdoson baina. Jikenkilen sen tabigdasan ziliin programma ba stabiil nomnuudiigi surguulinuud kylieeze abasan. Ekin şatiin surguuliinuudta keregelgdeke programaanuud byriin orçuulagdaza ilgegdesen men stabiil too bodolgiin nom, baigaaliin şinzelel giog raafi orçuulagdaza ilgegdesen ba basa 3 4 5 gryypede yzeke terelki kelenii gramaatika, 1-2 grypede yzeke kelenii unşalgiin no muud zokioogdozo gargagdasan baina. Zegeer zam koiboogiin ba aimagiin gegeereliin kedelmeri gemeer odoo kyrter zarim aimaguudiin surguulinuud tus nomuudiigi abaa edii baisan gazar olon. (Tynke Selenge)

Deere dursagdasan tokoo byrid kel deerees medebel manai B ulas bol surgalgiin şine ziligi maş jike tasaldaluudtaigaar ekilsen ba na, enyynii ug şaltagaan bol ai arkom bolon ilangajaa surguulii kedelmeriçed ba nutagiin nan soveediin emkinyydiin zegees su guuliin keregiigi oişooko yge jabadal keterkei yzegdedeg deeree boloson baina, zişeelkede Agiin ŞKM bol jamarç beledkel ygeigee suralsalda ekilsen tula tuiliin muu baidaltai boloson ucaraa tyyniig daagça Kooşliv gegçigi tusalaa sani kajaaza keregiigi kaiilgu do egtesen. Koriin aimagta Kar Şiberiin surguuli jamarç kedelmeri ygei engerkedee gerni ugaagda ygei, tyliee ygei ger bairani zasag daa ygei aikabtar muukai baidal tai baisaniigi ene saja ileryylgde sen baina.

Tiime tula gegeereliin froontodo kedelmerelegçed ba byke nam soveediin emkinyyd zegees surguu tukai aguu jike sanal tabika ja na, surguulinuudiin suralcalgiin tai bolzol ilangajaa çukala bolgo ko asuudaluud gebel: surguulinuu diin surgalgiin ger bairiin talaar kangaka, baira tylieegeer kangaka, baira bol tylie gi dulaalaka ceber baiIgaka, ky kediin kubcasa kooliigi saizaruul ka egleenii kaluun kool surguul bykende emkidkeke, surgagçadiin nomiin yzegdees kozomdo ba alagcaka jabadaliigi usadkaka surguulinuudiin deerede bagadu dasan azaliigi ton sainaar emkidkeze bekizyylke yzeke noomuu baina surguuli karanda maşiin ka regceleer tasaaldaltai ygei sanga za baika geke tyryyşiin cug kala zoriligonuud bolno. Surguulii soveediin zegees surguulinuud tuka asuudalnuud kangaltatai sanal tabidag ba, tyynii uçaraas surguulinu bairaa baidal yneçeren orgidok tyynees ulamzalan surgagçadiin tasaaltgaar jabulagdakani dan tasaltgyi ygei boloko baina.

Ekin ba dunda surguulinuudiin kedelmeride tokioodoson tasaldal luudiigi oiriin cagaa usadkaka jabadal ba namiin ba zasagiin eder byr riin zoriligo bolbol surguulinuu surguuliin tukai namiin TK iin 1931 onii sintiaabari 5 da garag gustiin 25 nii togtooldo ceke zaa san zyilyydiigi kereg deere beje lyylke jabadalda tasaldal ugasaa lagçadal eris çanga temecekе ko roto zoriligo koişo tasaaltgyi kuuliin kariuuladaga bolgoza josotoi.

D. Mezediin

...m bol azakuigi erkilegçedees onco todorkoi køtølbøriiigi erine

...RZ ba Steklostroi deere køtølbørilegçø deer „zizeken" zyilyydeni toogdono ygei

...ii fevraali sarada azakui ...ediin byke kolbootiin ...r zebleen deere nøkør ...lbol socialiis aza yiled ...aşadani jaaza şineer kø ...ba şineer kødelmørilke ...gerengyi prograamata ...egesen baina şuu. ...taalinii uul ygiigi byke ...beriiigi erkilegçed. nii ...møri jabuulagçad ilgaa ...koi medesen ...aika jo ...enyygeer yle baran bo- ...deereni bejelyylke ujal

...ak. Staalin juun geze ke ...bainab?

... Manai aza akuin uda ...çad bol aza yiledberi- ...igi „kiikees" bişe, „je ...ii" bişe, ton onco todor ...oor køtølbørilezo, tusby ...uudaligi jerønkii, koo- ...genyydiigi kelel ygei, ...naribçalan ynekder bo ...otoigoor yzeze, caarsan ...ri bujuu jerønkii saikan ...loozongonuudaar køtøl ...eke tediigeer kizaarlal ...keregiin teeknig ba on ...milaaraa zyilyydiigi nig ...ankarça, keregiin ton ...ken" zyilyydees aguu ji ...eregyyd baiguulagdadag ...i...."—geze kelesen bai ...iu.

...on zeb şuu. Manai za ...kuigi erkilegçed bolbol ...ba olonkidoo aza yiled ...ico todorkoigoor amidil- gaar køtølbørileke dyrşelde eçee, suralcaa edii geke bujuu køtølbøri løze çadakaarç baiza tyynigi ky cedeg ygei baina. Ceeke, briqaada yçaastoguud deere ba kødølmøri çenii bairanuudta eesedee bejee ree jabaza keregiin ton „zizeken" zyilyydeer tanilcaza, onco amiaa raa zyilyydiigi nigtalan ankarça tyynii yndesen deere onco todor- koigoor køtølbørilkiigi keşeedeg ygei karin caarsan zaabari jerønkii saikan yge loozongonuudaar kø- tølbørileke dyrşeleer kizaarladag baina.

Ene bol şine josonii køtølbøri bolno ygei, karin kuuçanii kendeç kereg ygei jamarç yre ygei koo son køtølbøri bolno.

Iime køtølbørini ecestee juunda kyrgeneb gebel, aza yiledberinyy- diigi amaglalan bişe baidalda oruuldag baina,

Zişeelebel remzavood deere 4- dygeer proraab pyynkte deere kazailgadag ygeini ilerene. (sic) erkilegçed namiin ba profsojuu ziin emkinyyd bol niitiin kødøl møriiki ugta oişoodog ygei bai- na. Teden niitiin kødølmøriigi (ulaan bulan, unşılgiin ger g. m. neeke) erkilke, brigaadanuud, tus kai kødølmøriçedeer jarildaka, te dende oilgoo ygei jumiigi oilguul, ka g. m. kødølmørinyydiigi „zeze ken" zyilde toolozo, udaridagçada ni jikenyyd asuudalaar ezelegde sen baina kebertei.

Eneni eceetee juu bolnob? 4-dy geer proraab pyynkte bol PVRZ-iin barilga deere adag yçaastog mon. Kødølmøriin zarçamiin sa kilga buzagai, nojaabri 22-iin eder 62 kyn kødølmøridee ugta garaan ygei, negen ygeer kelekede yrgel ze buzagai jabadal delgeresen.

Caaşaa şiliin zavoodiin barilga bol mon gynzegei tasaldalaas yni cagiin kagacana ygei. Ende şalta- gaaniigi koluur bidereke kereg ygei. Gancala køtølbørilegçedees şaltagaalna.

Şiliin zavoodiin barilgiin køtøl- børilegçød kødølmørçenii baika ger baira, niitiin bødølmøri, ted- ken kangaltiin asuudal g. m. asuu daliigi „zizeken" zyilyydte toolo zo, tedeniigi keregceene ygei.

Ene ederiin dugaarta garasan kødølmøriçen biçegçiin biçeqees medekede şiliin zavoodiin baril giin køtølbørilegçød namiin ba komsomooliin yyryyd kødølmøri çenii baira baidal tukai tarkiaaç kazailgadag ygeini ilerene.

Uçar iimede olon yge ygei. Aza akuigi erkilegçed bolbol kuuçanii daliigi kendeç kereg ygei køtølbøree yndeseereni orkizo, nøk. Staalinii zaabariin josoor imagta onco to- dorkoigoor køtølbørileke.

Manai aza yiledberiin prograa ma bol gancakan bideniì eesediin zydkemøe çadabari deerees mon kamag bykii arga çadalaa keregle ke bidenii dura zorig deerees bol ko tula gyicedkegdeze bolomboi azai.

D. D-nii

4-dygeer proraaв deere niite emkidkeliin kødølmøri kangaltagyi

PVZZ-iin 4—dygeer proraab deere gancakan standaartna ger barilga ba tyynde kabaatai şabar ba modon kødølmørinyyd kiigde- deg.

Odoo ilangajaa egeliin cagta kødølmøriçediin bairalka ger barika jabadal bol ton gabşagai teempiigi ermelzeke baina.

Ger baira barilgiin teempiigi kurdadakaza, kødølmøriçediigi ger bairaar byrimesen kangaka kereg bol kødølmøriçediin dundaki yiledberiin discepiiniigi bata çangaar tabika jabadaltai negen kamta kolbootoi jabaka josotoi.

4—dygeer proraab deere kødøl meriçediin dundaki azal yiledbe- riin desceplìiniigi bekizyylegdesen ygei, azaliin socialiiz meeted, socialiis moriiceø ba gabşagaiçalga bol goritoigoor delgeryylegdee ygei baina. Enyynii yreer eder geelze ba egleenii kødølmørilde garalgada jikeer oroitoko jaba- daluud bol eceerne ygei ulam olon bolzo baina.

Nojaabri 20—nii egleegyyr, egce 8 caasta kødølmøriçenii azaldaa garalgiigi şalgan yzeked kamta deere 200 kødølmøriçen garka baisanaas 33 kyn, tere cag deere garça çadaa ygei, oroitoson baina.

Mon nojaabri 22—iin ederiin medeegeer kamta 62 byn kødølmøri deere garsan ygei ba ger baira dotorooç ygei baina. Proraab ba mestkom bol tede kødølmøriçediin kaanaç baisaniigi medene ygei, negen talaas tere cagtani medekiinç arga ygei, uçar juub gekede zarim kødølmøriçedni kendeç keleze, medyylen ygei bazaar, naimaanii gazaraa garça oçoson baika baina.

Enyynii yreer 4 dygeer proraab bol PVRZ barilga deeree adag zergiigi ezelze baina. Ene proraab deere erkim sain brigaada ba tus- kai kødølmøriçed baibaç (Magsoo noviin brigaada—nojaabriin ekin kagadiin tøsøbiigi 158 proc. gyice dkesen, Kyçyymoviin brigaada— 154% ba Baataroviin brigaada— 104% g.m.) proraabiin byke tøsø- biin gyicedkel bol ton muu, ilnga- jaa kødølmøriin çanar bol teseçe ygei muu. Standaartna (josoçolon, tøsøbøør barisan) ger bairanuudiin peeçenii barilgiigi zişee bolgon abaad yzebel:

4—dygeer proraabiin kontooriin baidag geriin peeçenyydiigi tylike dee, tyynii erkiigi needeg ygei, ørkiigini neeseneeç tusa boldog ygei, uçar juub gekede tede peeçediin ørkiig neegeedç tylikede utaanii garaad baika ba ygeiç tylikede mon tereçelen garça baika baidag. Tede peeçenyydiigi tuskai unstryygter jabaza şalgan yzeed saişaasan baika jum. Ecestee tere geriin kyiten geeşe jaaka argagyi.

Ene buzagai arga ygei. Uçar baidal bol jum deerees garanab gekede kødølmøriçed, teeknigyyd ba disiaatniguudiin kaikaramza ygeigeer azalladag deerees boldog ba zarim kødølmøriçediin tuskai mergezel ygei deerees boldog baina. 4—dygeer proraabiin 4— deki tasag deere kødølmøriløe baisan peeçeçe—Bapkoov geçge jarikadaa: „Bi bol nasaaraa peeçe kiize yzee ygei aad menee ende jireseer kojordoki peeçee kiize bainam" gene. Oroidoo peeçen kiize yzee ygei aad tiime jikenyyd peeçiigi kiize ekilsen, tedenii byteesen peeçen bol çanariin talaar jaabaç muu baika uçartai.

Kerbee kødølmøriçedeni nege zaagdaza oroson kødølmøriçen cag yrgelze bekizeed, tanilcasan kødølmøridee mergezebel ene baidal nileed deere baika aad, tiime bişe. Kødølme- riçediin subalta bol ene proraab deere tuiliin jike. Gancakan nojaabri 23-nii eder 8 kødølmøriçed aza kødølmøriees budasan ba 45 kyn şineer jiresen baina.

Deere zaagdasan dutuu dunda zyilyydiigi usadkaka tukai proraab ba namiin yyryydiin zygees çangaba cag yrgelziin kødølmøri jabuulagdana ygei. Nojaabri 24 nii eder barilga deereki tasaldaiuudiigi usadkaka tukai byke kød elmøri- çediin sybootnik emkidkeke geze zavoodiin namiin komiteed ba profkomiin zygees zaabari garsan, tyynigi tasalduulan ygei emkidke- kiin tølee namiin yyr ba mestkom bol jamarç kødølmøri jabuulsan ygei. Namiin yyr ba mestkom bol kødølmøriçediin sybootnikto garka ba ygei kojoriigi ceke naidana ygei suuna.

„Manai kødølmøriçed syboot- nikto garka geze naidana ygeib"

geze peeçe kiilgedeg desiaatnik Borovoi geçge keleze suuna ilgeze balgaad kødølmøriçediigi jaaza emkidkeke geeşeb, gancakan enyyn deereeseç karaad yzekede kødølm- øriçenii dunda niite-emkidkeliin kødølmøri jabuuldag ygei ba jabuulka dura ygeini ileken baina.

Kerbee emkiekeliin kødølmøriigi gyiced jabuulbal nojaabri 24-nii sybootnigto 4-dygeer proraabliin kødølmøriçediigi baran emkidkeze gargaka kereg bol ton barag baigaa. Enyynii juun deerees yndeselen kelnebç gekede mestkomiin tyryylegçe uøk.

Peçenioovtoi kamta oçozo nøk. Baataraviin komsomool-zaluuçuud- iin brigaada deere ene sybootnig tukai miitinge kiigeed, 24-nii eder baramdaa şybootnigto garka ba ene meteeçelen garkiin tølee nøk. Mataarovjin brigaadiigi sociliiz mørliceenii josoor urika geze togtool garguulsan bainabdi. Enyyn tukai jarildaad jirekede kødølmøriçeed baran oilgood, sybootnigto garkabdi geze negen duugaar kelke baina. Karin ene meteer emkidkeliin kødølmøri jabuulaa ygei aad, „manai kødølmøriçed sybootnigto jaabaç garka ygei kadaa" geze kødøl- møriiceenii çen zerig, kyçe çadab- arida baidal jadaka jabadal bolton todkortoi kereg men bøgeed PVRZ barilgiin namiin komiteed enyyniigi karaada abka ba iime todkortoi sanal bodoltoi kair gam yei temecel jabuulka josotoi.

Tygnøes gadana aparaadiin an- giin talaar ceber baikiin tølee teme- ceke keregte ceberlelgiin komiis bol eeriingee baicaal ba duradkal- uud dotor namiin yyriin sanaliigi ton çangaar kanduulsan baigaa, gebeç namiin yyr ba proraab bol komiisiin ene zaabarliigi bataar oilgozo,ceberlelgiin syyleer eesediingee angiin seremziigi deeşelyylze çadaa ygei.Ene zunii yjide ileryylegdeze beledken kangaka emkidkedeg komiisiin alban kødølmørlees kobko cokigdoson kulaag ba uridiin nojon Mized Bainzariin geçgiigi 4-dygeer proraabiin kontooro bol baga taabiçig bolgoon abaad baina.

Deere zaagdasan faagtanuud juu gereçelneb gekede 4-dygeer praraabiin namiin yyr bol ceber- lelgiin komiisiin duradkasan zaabarinuudiigi gyicedken bejelyylke jabadaliigi tullasa çadaa ygei.

Enyynii yreer kødølmøriçenii suvalta ulam jikedesen, azaliin discepliine unasan, angiin seremze mokoodoson baina.

Uçar iime deerees 4-dygeer proraab deere garça baigaa genzegeiken tasaldaliin tølee namiin jikekn gemtel daiçalka josotoi. enyyn kødølmøriigi nigta şalgan yzeze, tyyniigi sergeen saizaruulkiin eris kemzeenyydiigi abka zailasa ygei ba ene bol menee ederiin çukala zorilgo mon.

R Bimbliin.

Namiin baiguulalta

„...oronoo kamagaalka temer вata foondo" вaiguulkiin tølee zaluuçuudiin syвootnig emkidkeke tukai VLKZE-iin TK-iin togtooliigi darui gyicedkeke

Nojaabri 30 da kødøønii komsomoolçuudiin sybootnig bolko

...-iin Buriaad Mongol mo ...teediin tobçoonii 1933 ...abri 20-nii togtooloor ky ...bijg dotoroo nojaabri 24- ...bri 6 kyrter zaluuçuudiin ...engergegdeke bolbo. ...bootnig bol yyr bykende ...engergegdeke josotoi bøgeed enyynde kamag byke za luuçuud, pioneernuud, surguuliiin jikeken nasanii suragçad bygedee ree kabaaduulagdaka josotoi. Te- denii çadal zergiigi karalcuulan ali byke duranii kødølmøriigi daal gaza bolko gebel bagaçuudiigi emkidken tedenii dunda jike nasa

...mooliin yyriin 20 geşyydiin 65 proceent arkinça baiba.

...eeneln somonii Leeninii ...komsomooliin yyr bol ...n 30-nii edeşi eeriingee ...ilgen ceberlebe, ene yyr- ...m komsomooloos nøk. ...egçe jireze jabuulba. ...bol, somon dotørki ...oznuudiin ba azalça em- ...indaki namgyi zaluuçu- ...ibaraa jabuulagdaagi gagcakan ...ern" geze arteeliin dun- ... komsomoolçuud ...idesen deerees tendeele ...olko kødølmøri jabuul- ...yyriin sekritaar nøk. Sa- ...D. kiisen tobço iledke- ...ei.

çegte surasan—caaçaa komsomool do jabakaar geze oldood, ceber- lelge engeree geze oldobo.

2. Danzanimiin C.D. (namaas kegdesen) 1926 onoos komsomool, arteeliin kødølmøriigi orkiood Aduun Çuluunii sovkoozto zuga- dan arilza oçoson lityyn geze oldood komsomooloos keegdebe. 3. Ce- rendaşiin Badma 1930 onoos ko- msomool, agiin Ş.KM-de suraza baisanaa iltyyndeze jired baisan, enyynees urida kulagai kiisen, arki uusan, kultgaan aaşaar muu- kai jabadal garsan, keden udaa zeme abasan baiza—keegdebe. 4. Sampiliin C.D. (odoo komso- mooliin sekritaar) 1929 onoos kom- somool, arki uusan somsoveediin sekritaar baikadaa 100 garan tøk. kedee zalkuuraza lodorlozoç jaba- san tølee katuu dongodolgo- egeed komsomooldoni yldeeke. 5. Babuu Zesiin—1930 onoos kom- somool, arkinça, kulaagiin kyy. odoo kladovçiigi baisan, kolkoo- zoos garanab geze, komsomooliin goo bilieed egçe jabasan keden udaa zeme abasan, komsomooloos keeke ba kladovçiigaas zailuul- kiigi kolkooztoni zuurçalka gebe. 6. Zamjanii Çemzed, 1930 onoos komsomool, kulagai kiisen, arki uusan, keden udaa zeme ababaç saizaraagyi tula—komsomooloos keeke g.m. neileed çangaar şalgan ceberleza, 20 komsomoolçuudiin 8-ni gargagdaza. 8-ni dongodolgo abça ylegdeged, basa 4 komso- moolçuudnii jamarç zemegyi cebe- rleigiigi engergebe.

Yyriin 20 geşyydiin 13 kyniin arki uusan ba 2-3 kyn kulagai kiisen, kolkooziin unaa-moridigi gemteesen baigaa, namgyi zaluu- çuudiigi tologoilon jabaza udarid- ka zorilgoyloo bodoto balaal deere- ni baizalyylze çadaagyi, yyriin dun- da çurgan orood, kubilan tereçe- diin neleendee dairagdaza arki uuka ba samuu jabadalda oroson uçar ungudayu bol, agiin komsomool- nuudta ulas teriin surgaal bygeed bolsooi bol sayi vigygy ulaanç, namiin bolşoviig køtølbørøør byrin kan- gakani ton çukala.

Spickoor №11-C.

...rte namiin yyriin eme- ...oviig køtølbørieer uda- ...ar jerdee tokiooldoogyi, ...iin yyriin sekritaar nøk. ...ioo namaas ceberlegde- ...komsomooliin yriingee ...gi taniagyi ba kençe ...gaa medeeg ygei bai- ...nøk. Sampiliin iledkeldee ...aina. Negentaa sekritaar- ...je bejee tanilcakagyi ...namiin køtølbøri bil ...ke ton arga ygei bolno

...niite cuglaanii olkoni ...olko yyriin kødøimerini ...aanii kuriaalgiin yjede ...untaza" baisan, yyriin ...baisan L.K... geçge ...sularkal zebşeelgyigeer ...byke keregyydiigi „Ko- ...geze arteeliin kancaliaar ...oliin sugalgada bykeer ...ad vojenstroin barilgada ...ariisan baigaa, enyyn tu- ...giin komsomooliin komi- ...dentaa biçegdecen bolboç ...emzee abtaagyi baiba, ...iii baisan kødølmøriigi ... baiba geze cegnelte

...udaa tus geşyydiin ce- ...şalgaltada ekilen orozo, ...olkoozod aikabtar sonir ...ekiilkigi kylieen jadaza ...Aakanii Cepelmaa feer- ...ti saaliigi daagça, 1930 ...omsomool 1932 ondo ar- ...d—komsomooliin çajaar ...lgo abasan, eeriingee ja- ...aisan kødølmørige ideb- ...jabadag, baibaç udaar- ...ogyi, mon komsomool bol ...o byrin medeke nom bi-

bagaçuudiigi jabiçde ba busadaas briga- diinuudigi tabiza, surguuli, klyyb ba unşalgiin baişan geke metiin gazarnuudta tuskai kødølmørinyy- diigi daalgaka josotoi baina. Enyy nigi emkidkekiin tula BLKZE-iin Mozkom bol byke aikom ba rai- kom bolon uozkomiin teleelegçe diigi ujalgalua.

Kedee gazaraa sovkooz, MTS ba kolkoozuud dotoroo jamar ke- dølmørinyydiigi kiike josotoib ge- keede ilangajaa kedee azakuin ke- dølmørinyydiigi dyyrgeke, kargui zam, moost, surguuli klyyb, bol- niico, unşalgiin baişan, bagaçuu- diin jaasli geke zergiin zasabaaril- ga, ba kedeenii kolkooz sovkooziin baidaliinariuun ceberiintølee kedel møri jabuulka. Maliin egelzelgede b ledkeke, kedee azaliin maşiina sebsegyydiigi narin nigtaar kada-

galka baira, sarai saka beledkeke baina.

Zaluuçuudiin kyçeer emkigkeg- deke ene sybootnig bol gancakan niite—neberelgiin kødølmøriigi ergeer jabuulkiin yndesenee jabuu lagdaka josotoi geze Mozkom bol tuskai zaasan baina. Niite nebte- relgiin kødølmøriigi gancakan komsomooluudiin dunda jabuul- kiin caana byke azaltan zaluuçuu diin dunda jabuulka ba yndeş- seer ene sybotnigiin amzalta şiid- kegdeke uçartai baina.

Komsomooliin yyryyd ba komi- teeduudta uridçalan medyylkeni ene sybotnigoos cuglarsan byke mengen zeeriigi cag darui byrid- keze BLKZE-iin Buriaad Mongo lin mozkomdo jabuulka josotoi baina.

R. B—biin.

Buriaadiin gazariin bajaligiin şinzelel tukai

Buriaad Mongol ulas bolbol olon janziin ba jike ynetei ba- jaligtai kedii jike debiskeriigi ezelze baibaç, geologiin gazari şinzeleke ukaanii talaar aikabtar muu şinzelegdesen baina.

Biden bol eeriingee kizaariin baigaaliin bajaligiigi şinzeleke ba keregleke keregte kolo yideze. Gebeç syyliin ziiyydte, 1931 onoos ekilen Buriaad ulas ba Zyyn Sibiiri bol miniraalno sirjoogiin baazliigi baiguulkiin tula temece ligi ergeer tabisan baina.

Tøsøbte kailgiin kødølmørinyy- diigi arga çadasanii yreer biden bol baja lig ba gazar dooro baisan ynete zyilyydiigi tukailamziin talaar ba- ga bişe amzaltangyi baina.

Şinzelen bidereku kødølmøri- nyydiin gol tølebiigi Zyyn S biiri Kizaariin baruun tala kubida aca- raza, Angar Fenis in barilgada sirjoogiin (tyykei ediin) yndese bolgokiin uçaraa ba ede kødøl- mørinyydiigi Zyyn Sibiriin ba tyynii jaaç ygei çukala kubi bøl- ko Buriaadiin aza yiledberiin zo- rilgonuudta kandulgiin yreer tu- liin jikenyyd amzaltanuud dabag- dasan bøgeed, ilangajaa Zyyn Si- biiri bobol eeriingee gazariin ba- jaligiin baaza deere Zyyn geze kyçetei mitalurgi baiguulza çada- daka asani ileryylegdesen baina. (Angar Iliimskiin rajoon, Sosnovoo Baic ba Kyrbinsk rajoon g. m. gazaruudta tømeriin zyilyydiin debisker).

Buriaadiin debisker deere gazar doorki bajaligiigi şinzelel jikenki- dee Zyyn Sibiiriin geologoo kailgiin treestiin kyçeer erkilegde- ze begeed odoo ene biçeg dotor gançala uul treestiin şugamaar

kiigdeze bykii kødølmøriigi ka- raada abasan baina.

Kerbee 1931 ondo Zyyn Sibii- ri Kizaar dotoroo geologo kail- giin kødølmøride jerønkii garga- çalagdasan kamta 3 miljoon 339 mingan tøkerigees BMSSR-iin ku- biida 449 mingan tøk. kyrtesen begeed, 1933 ondo Kizaar dotoroo gargaçalagdasan 6 miljoon tøke- rigees Buriaadiin kubida 1 mili- joon 300 mingan tøkerig kyrtesen azai.

Ene juu karuulnab gekede geo- loogo kailgiin kødølmøriin jikeer kegzesenligi ba Buriaadiin kizaariin sistee- mede Buriaadiin gazariin bajali- giin tencyyri jike asaniigi gereçe- len ileryyine. Ene zilde olzoto bajaligiin salbariaar tabaa gazarta şinzen bidereke kødølmøri jabuu- lagdaza baina.

Geoloogo buulgabariaar ene zilde gurban beleg kødølmørilze baisan gebel, nege beløgeni Dzi- diinsk rajoondo (Zakaamnii ai- magta) Volfraam geze mitaal- ziin kubi debisker abalcana), ne- gee beløgeni Kamar dabaanda ba gurbadaki beløgeni Agiin ai- magta komor mitaaliin talaar me- diigi cuglualka kødølmørileze dee zokiookiin tula matirialuu- dutgaakaar kødølmørilze baiga. Çiromkooviin tesebøgdesen bai- gaa promkombinaadta tatuul- zan, Dzidiinsk rajoondo uul geo- loogo buulgaka kødølmørinyydiigi beenyyylsen uçar bolbol, 1932 ondo ene geologoo buulgaka bider ke kødølmørinyydiigi ja- bulkiigi tølee azai baiva, 1933 yreyyd oldosonoor ileryylegdee re gebel: Volfraam geze mitaa- taaluudiin (tuulgan, mengen ba zed g. m.) debisker bii geze adag-

lagdasanzai. Enyyntei kamta uul rajoon bolbol 1933 ondo byri yleme jike yrinyydiigi ekeer zai- lasagyi azai.

SSR-iin kølboon dotoroo tyrgen indyysteriizyylgetei ba tyynçelen engøte ba komor mitaalda kereg- leliin aguu jike bolbolki kamta enyyn tukai geoloogi kailgiin ja- buulga kizaar dotor gol asuudal bolko josotoi. Ilangajaa deede ka- tegooriin oolovo ba Volifraamiin neece beledkeke ba kaika talaar gyn zorilgonuud baina.

Ene tørøløer bujuu olzobortoi bajaligiin gryypeer BMASSR-iai debisker deere gurban keseg geo- loogo kailgiin beleg dyn kamta deeree 630 mingan tøk. bagcaatai kødølmøri jabuulza bøgeed, tede- nees kojor beløgeni—Şerlovo- goorsk geze gazarta (Selenge) oolovo deere ba Agiin aimagta Boro—Ynder geze gazarta (Şanda- lida Volifraam deere kødølmørile- ze ba gurbadaki beløgeni deere durasagdasan Dzidiinsk rajoondo (Zakaamin) oolovo ba Volifraam deere kødølmørileze baina.

Çuluu nyyrsenii talaar kailgiin kødølmøri kojor beløg dyn kam- ta 63 mingan tøk. bagcaatai kø- dølmøri jabuulza baina ge el. negedekni Gysiinoo nuuriin ra- joondo (Selengiin aimagta) ba kojordokini Bookonii aimagta Ma- tagaansk—Bogkedoviin rajoondo.

Iimede Deede-Ydiin rajoon do tor şiliin ilese bidereke kødølme ri bol gancakan şiliin zavoodiin tula bişe, byke respyyblig doto roo imagta udka çanartai bolno gebel, tus keregledeke erkim sain çanartai ilesenii suuri neeke jabadal zavoodiin kedømerilegii gi kenggdøkeeer yle baran nes-

pyyblig dotoroo zeeriin jikeken kimagadalga eke ba traansportiigi ilyy çirelgees çeleeleøe (zildee 15000 tonno açaa).

Usanii kyçe baicaaka kedelme ri B.MASSR iin debisker deere tu sagaar şinzetei oa dyn kamta dee re 320 mingan tøk. bagcaatalgaar jabuulagdaza baina.

Ene deere kelegdesen byke zyi- lyyd deere çukala nemeke zyil bolbol, Baigal nuuriin Zyyn urida erjenyydeer (Kabaanii rajoon) Vostoogneefti bol neefti kailgaar tuiliin jike çanartai jikenyyd mal kizaariin baigaaliin bajaligiigi jabuul za baina şuu.

Buriaad ulasiin debisker deere erkilegdeze bykii geoloogo—kail giin kødølmøriin tusa ba şinze bolbol oosotoi aza yiledberiin bai guulaltiin tula materiaal —siirjaa- giin baaza bii bolgoko keregte manda aguu jike zorilgonuudiigi ba kariiucalga açana. Ene zoril giigi bejelyylge bol byke specia listnariin aarmiiin, geoloogo kail giin albanii kødølmøriçenii ba by ke soveediin niitiin yyskel enty ziaazmiigi emkidken elsyylee ygei geer gyicedkeze bolosogyi.

Gancala nøk. Staalinii zurgaan zaabariin yndesen deere geoloo- go—kailgiin kødølmøriigi ynde seereni şinedken baiguulza Zyyn Sibiir Kizaariin geoloogo—Kail giin treestiin ITK-iin kolegtiiviin uul kødølmøride jabuulalgiin kan- duulza çadasan ba suuriin neeke soveediin bolon niitiin emkì zur gaanuudiin erkim tuslamza yzyyl senii yndesen deere 1933 onii tø- søbiigi amzaltatai tegeskeze caa şinki zoriigonuudiigi şuud dabkin oroko manai ton ile todorkoi azai.

Inzeneer A. Orsoojev.

Kapitaliistanuud gancakan kyçetei ulasuudtai keereldedeg

Itaaliiin zasagiin tyryy Mysso-liini Ltviinoviigi uriba

VAŞINGATOONOOS MORDOLGO

Niy-Iork, 27 (T). Itaaliin zasag bol eeriingee Vaşingtoon doki elçen saidaar damzuulan Itaaliin zasagiin ailçanii çanaraar Riim koto io jirekiin kuulitai uriaagi Litviinovto egebe. Litviinov bol tus uriaaliigi kylieen abaad, nojaabri 25 da Niy-Iorkoos Itaaliin „Konte di-Saiooia" geze parokooto suugaad Itaali teeşe mordobo.

***

Riim, 27 (T). Stefani aagiinstviin medeegeer „SSRK-iin gadaada keregiin aradiin komisaar Litviinov bol nojaabri 25 da „Kote di Sovoi geze parokood deere Niy-Iorkoos garaba. Itaalida dekaabri 2-nii eder jirene. Myssoliiniin uriaaliin josoor ailgan bolzo Riim deere kede kononon".

Soveed Ameerikiin kanizal ulam batazana

Ryzveelt-Litviinoviin andaldasan biçegyyd

Niy-Iork 27 (T). Litviinov Vaşingtoonoos mordokiingoo tyryyn Ryzveeltde biçeg ilgebe.

„Minii kairata nojon Ryzveeltaa, KAKŞ iin gazar oronoos zailan oçoko deeree, minii vaşingtoondo baika zuura yzyylsen gynzegii ankaralga ba kani kaluun ugtalgiin telee eeriingee erkim magtaal ba saişaaliigi tanai bejede medyylkedee tuiliin jike bajartaib. Enyyntei negemesen, tus kojor ulasuudiin koorondo tanai ba minii nooto biçegeer baiguulagdsan diplomaadiin karilcaan bol manai kojor ulasuudta aikabtar jike aşag tusa yzyylke ba bidenii ynen zyrike nees kyseze baisan eble amagalan baidaliigi busad ulasuud koorondo tokiool-lual ka geze dakinaa bata naidaad byke ameerikiin zasagta eeriingee saişaal gi medyylnem. Manai kojor zasaguudiin kamtarsan oroldolgo bol kyn terelktende zargal acarakiin şine faagtariigi oiou ulas koorondiin karilcaanda oruulka geze bii naidankaib.Kairata nojon prezideent, minii zygees tanda, tanai bylenerte ba tanai aguu jike ulasta kyrgesen erkim kyseligi kylieen abiita."

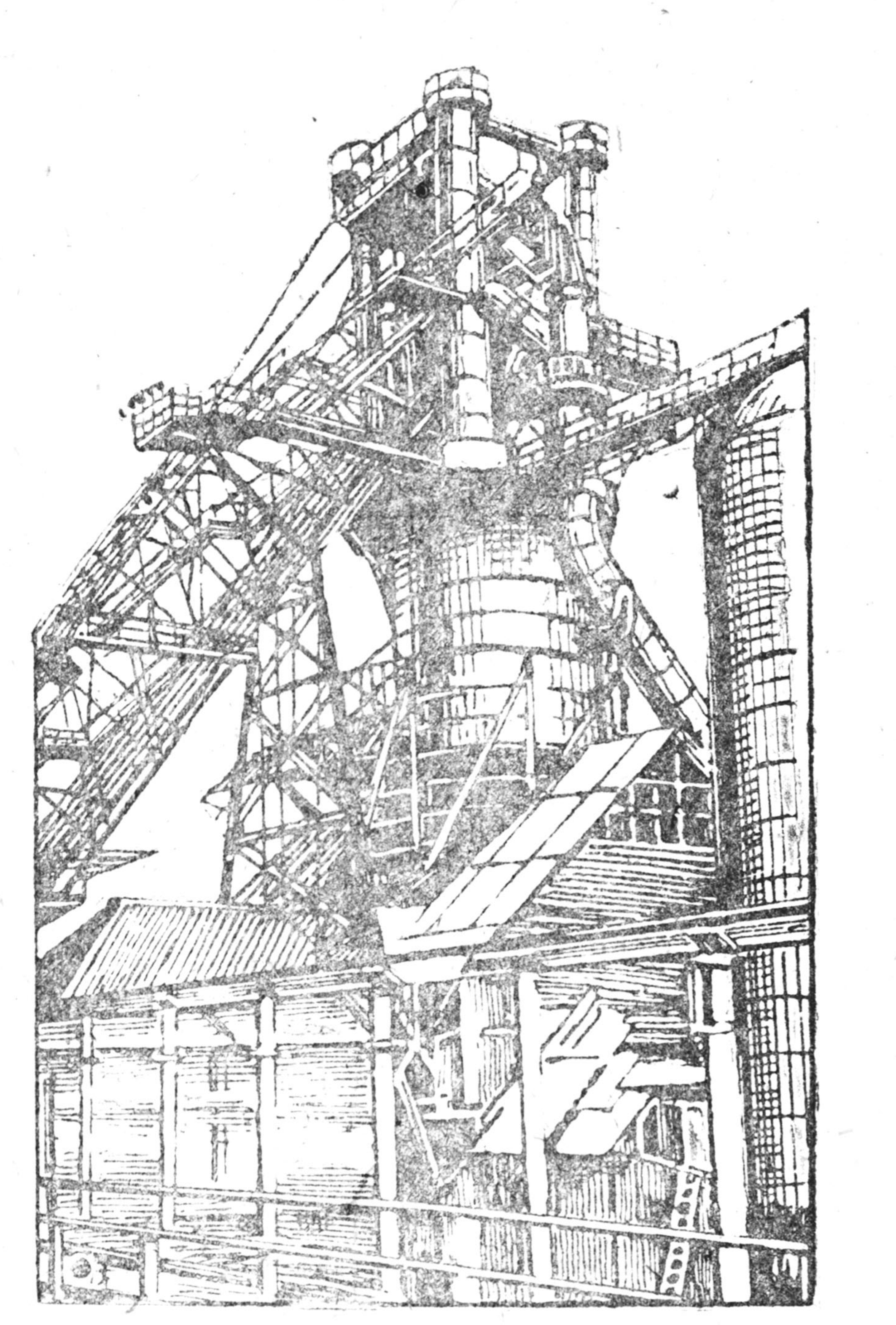
Ynenzyrikenees tanai
Megsiim Litviinov

Ryzveeltiin kariuu

„Minii kairaata nojon Litviinov aa, Tanai nojaabri 22 iin kaluun saikan sanalta biçegiin telee ba jaşkaligi kyrgenem. Tantai uulzasan jabadal bol naadada niuuriin jike taaşaal olgobo, Ameerkada ta niigi dakin nege amarçalka gegeen saikan eder to'iooldoko bolze geze bii naidanam. Taa eeriin gee ulasta bucasan koinoo prezideente Kalininda minii amarçalga ba erki kyseelnyydiigi kyrgeke beet geze men naidanam. Taa bide kojorlin jabuulsan keereldee bol manai arad ulasuudiin koorondo diplomaadiin karilcaa baiguulka jabadalda kyrgegdesani gynzegii geer kangagdaza, ene karilcaa bol zilees zil byride kani kaba ba de terkei baika geze naidalcanam. Ene amagalanligi baiguulkiin aguu jike keregte bidenii baiguulsan nairamdal bol eni udaan cagta ni nekecekiin yndesen bolzo ege ne. Vaşangtoondo bejeeree ygei baisanii şaltagaanaar Taniigi niu raaraa mordokuulza, ajan zamdaa sain jabkiigtinal kyseke arga ygei baisanaa kalagianam, gebeç Tanai zamda minii niuriin kaluun kycel nyyd ydeşelceke geze Taniigi nai duulja".

Ynenzyrikenees Tanai
Fraanklin Ryzveelt

Soveediin № 108-deki doomno

Dneprovskiin „zaporoozstaaliiin" komsomooliin kolegtiiv bol cyytkeb y riiin £00aas dooşo bişe şirem doomno bykende kailuulkiin ujaiga egeed, doomnonuudiin yiledbeeriin kyçiigi ezemden kedelgekiin telee çarmain temeceze baina.

ENE ZURAG DEERE: Ogtiaabriin kubiskaliin 16 dugaar oido beleg bolgon Dneprovskiin roletaarnariin byteesen „Zaporoozstaaliiin" № 1 doomno.

Fycziaanda şine zasag togtobo

Loondon, 27 (T), Aangliin „Taims" soniniil Goongoong kotiin ko respondeentiin medeecelii josoor Ømene Kitad oronii Fydziaan mo zodo togtoson „bejee daangi" şine zasagiin sostaavta dooro durs agdasan niuuruud orobo: zasagiin tyryy La Çai-Syn, ulas teriin zeble liin tyryylegçe Şai-Tin Vai, finaansiin zebleliin tyryylegçe Sy-Şin-in, gadaada keregiin miniister—Jivgeenii—Çen.

Şine zasag bolbol gazar edlyyliigi tegşelberiin josoor kubaaka tukai manifest sonoskobo. Ene manifeestani „Taimsiin" korespon deentiin sanamzaar „gazar tariaalan ajatani aradaas itegel tusalam za abkiin uçarai sonoskogdoson joson tediin çanartai loozong men" baina. Ondoo medeenyydiin josoor: şine zasag bol adali erkegyi gerce biçegyydiigi usadkaka Japcondo zyrike, gazar, usa, oi ba ga zariin baidaliigi ulasiin medelde eke staaçka kiike bolon şazanda şeteke jabadaluudiigi çelee erkiin kereg bolgoko geke metiigi eeriin gee programmada oruulba gene.

„Deili Geraald" soninii medee geer Naankinii zasag bolbol Fydziaanii zasagiigi darakiin tula cerg ilgekiin caatkiraa gargaba. Mon ene sonini Şankaideki korespondeentiin medeecelee r, Fydziaan mozodo japoonii interveence bolko tukai keereldeen delgerengiigee ja buulagdaza baina.

Fraancada zasagiin gazariin kriizis

SORRO TYRYYTEI ZASAG TUŞAALAA ORKIBO

Pariiz, 26 (T). Tygşyyriltei uçar baidalda zariagdaza seni orol bol tor yrgelzelsen teleelegçediin palaatiin zasedaani deere bol Sarrogiin ba ligdalaar tegesebe.

Ulasiin albakaagçadiin cal'igaar zurgaanaas arba kyrter procentiigi peensiin kaassada oruuldag bol gookiigi karaalsan finaansiin projeegtiin zurgaaduugaar zyiliigi deere tabilganda 321 olonki buruuşaaza 247 duugaar teleelegçediin palaata bol zasagiin gazarta yle itegesenee medyylbe. Ønder duun da tabilganii eceste zasagiin gazar bol tuşaalaa orkibo.

Sarrogiin zasagiin unasanii uçar baidal bol dooro dursagdasanaas ilerkeilegdene gebel: seniiin zasedaaniin bolkoos tyryyn palaata pol bol ali olon alban gazarnuudiigi usadkaka ba niilyylke bolon albakaagçadiigi korookoor karaalsan refoormo tukai finaansiin projeeg tiin zyiliigi kelcebe. Palaata bol socialis teleelegçe Vedys ba baruunii yzelte teleelegçe Maaren geg çediin oruulsan zasabariigi koişo luulba. Tyynii syyleer daguulan kelelgende Arroz, Sarro ba Errio gee koolbi cokoibo. Sarro bol eeriingee kelsen ygiigi „songoltiin koo son demagoogiin şaltagaanaar bi ydzeediin tencyyri olgoko jabadaliigi tasalduulsan" socialiistanuudigi zemeleze orokiingoo kazuugaar ene projeegta abtaagyi jum bolo infliacciin ajuul tokiooldono gebe. Enyynteigee negen kamta itegeliin tukai asuudal tabiba. Tu kedenii zasagiigi itegeze baisanii telee 326 gar yle itegseni telee 227 gar ergegdebe.

Tiin baitar neosocialiistanuudiin (şine socialiistanuudiin) Renoodel tyryytei beleg bol finaansiin projeegtaar karaalagdasan peensiin kaassada oruulagdaka telebeeriigi ziliin 12 mingan fraankaas dooşo calintai albakaagçadta kabaaduulka ygein tukai zasabari oruulba. Tus projeegte dotor 10 mingan fraankaas dooşo calintan kabaadaka ygei gesen baigaa. Alberte Sar ro bosozo neosocialiistanuudiin zasabariigi esergyycen keleke zuura ra eb zebiigi duradkal kiize 11 mingan fraankaas dooşo calintai zondo kabaadadag ygei bolgojaa geba. Men enyyntei negen kamta itegeliin tukai asuudal tabiba. Ko jorookioo ender duunda tabikada ni Sarrogiin zasagiin buligdalaar tegesebe, jaagaadba gekede neosocialistanuudiin ba olonki „zyynii respyyblikaancanaar" (baruunii yzel te ceenter) projeegtiigi esergyycen gaaraa ergebe.

Francuuziin komuniis nam azalçadiin aşag tusiigi emeerene

Pariiz, 26 (T). Francuuziin komuniis namiin „Jumaniite" soninii medeegeer teleelegçediin palaatiin zasedaani deere zasagiin gaza riin finaansiin projeegte tusaa ko munus teleelegçed Rono Zan ba Midooli gegçed yge kelebe. Rono Zanii medyylsen; zasagiin gazariin finaansiin projeegte bol tomo kapitaliistanuudiin zygees eldebiin kuuraiga kiize menge idedeg argiigi zaisuulna ygei. „Kapitaliistanuudiin nalooq teleke jabadalaas zaisan gardag delgerengii zanşal tai temeceekiin ucaraa Rono Zan bol baankada baisan bykii ynete caarsanuudiigi neretei bolgoko, gurban sariin bolzor dotor bygede niitiin inventarizaaca ba zeeri kapitalaar biçelge jabuulka duradkal oruulba. Rono Zacii duradkaligi teleelegçediin palaata buuruşaaba.

Midooli bosozo finaansiin projeegtiin zurgaaduugaar zyiliigi eser gyycen keleke zuura „zasagiin gazar bol kedelmeriçed ba albakaagçadiin kyzyyger „narizuulal" ja buulka sanaatai.

Ulasiin albakaagçadiin calingaas bagadkaka jabadal bol bykii niitiin yiledberiyyd temer usan zam engiin azayiledberiin kedelmeriçed ba albakaagçadiin calinda dobtolko dokioo bolzo eke baina" gebe. Modooliin temdegleke ni: „ulasiin alba kaagçad ba kedelmeriçed bol ene finaansiin projeegtiigi esergyycen temeceeker kereebe belen bolzoed byke Fraan ca dotoroo albakaagçad ba kedelmeriçed kamta ar amidaraliin bai dalda dobtolko jabadaltai esergyy ceke eder sonoskogdoto".

FRANCUUZIIN SOCIAAL-FAŞIISTANUUD NIITE OLONII KUBISKALZALIIGI ZOGSOOZO ÇADAKA YGEI

Moskvaa, 26 (T). Tebiin „Praavda" sonin bol Fraanciin Sarrogiin zasagiin tuşaalaa orkisoniigi şyym zelke zuuraa biçekeni: „Sarrogiin zasagiin tuşaalaa orkisoni bolgaan bol tyynii urteeki Daladjein zasagiin tuşaalaa orkison şaltagaantai ton adli gebel: 1934 onii biydzeediin tencyyri olgomoor finaansiin kemzeenyydiigi toiroson temecel men.

Ekonoomikiin kriizisiin kegzeltee yndeselsen Fraanca ulasdeki zasagiin gazariin kriizisnyydiin gol şaltagaani bolbol radikaalnuudtai nairamdaaci „Zyynii" respyyblikaancanariin parlaamentadaki olonkidoos eeriingee jabuulgada eris uçar men.

Radikaal nam bolbol finaansiin kapitaaliin eriltiigi gyicedkekiin uçaraa kamag bykii kriizisiin açaagi azalçadiin kyzyyn deere kajaka finaansiin bodolgiigi jabuulkaar oroldono. Enyyntei negen kamta ergen azalça niitiin kyçete daraltiigi yzeze baisan socialiistanuudiin baidaliigi karalcaka erketei bolno.

Baruunii yzeltei bol ene ucraiigi keregleze tiike cagta „Zyynii" belegiigi baiguulsan 1919 oniigoo taaktikiigi dakin sergeene. Tedener bol oncokon „narizuulal" ja buulka biydzeedee elyyrlekiin erilte klin. tedener bol byrzyinerte garzatai eldebiin nalooguudiigi usadkaka geze negenduugaar co kolno. Social-Faşiistanuud bol eeriingee „zyynii" belegtei bodoto arcaldaa ygei. Zygeer, tedener bol azalçad ba yzeltei azaliigi karaadaa abça finaansiin kapitaaliin eriltiigi delgerengiigeer emeerekee dab deere tatagalzana.

Francuuziin Social-Faşizm bol gyicedeer sandaran bytarakiin emene baina. Enyynii gerçe bolko zyil kadaa socialis namaas olon kedelmeriçed negen mesen garan oçozo, namani keden beleg kubi bolon tasarsan uçar baina. Fraanciin baidaliigi abarakiin uçaraa Bliymolton Sarro gegçiig zasagtaa baiguulakiin telee garai ergebe. Renodeel tyryytei socaalis namaas tasarsan neofaşiistanuud bol olon niitiin dundaa itegel olkiin uçaraa Sarrogiin zasagiigi baigaa ygein telee garai ergebe.

Katuu şiryyn kriizis eer tokiool duulagdasan tegseg baidaliigi azalçadiin kyzyyger zeeledke kiin uçaraa Francuuziin Social faşiistanuud ba olon bolko maneevar kiize baisan bolboç kedelmeriçed ba azalçad niitiin kubiskalzaliigi togtcoozo saatuulza çadaka ygei.

Giitleriin „nomokon ajag

Fraanca—Germaaniiin karilcaan tukai Giitler keereldee kiib

Pariiz, 26(T). Germaaniiin zasa giin tyryy Giitler bol francuuziin ekonoomikiin „Enformacion" soni nii ulas teriin redaagtor de-Lebreno gegçetei jarildaa kiibe. Kiisen jarildaani francuuziin „Maten" sonindo garaba.

De-Lebreno gegçiin batalamziin josoor Giitler bol Fraanca ulastai eb zokiooko, nairamdal baiguulkii gi oroldozo begeed, enyyniigi uridiin zasagiin tyryynyyd Şreze maan, Briyming gegçedees çada barilagaar yildekiigi kyseke baina. De Lebreno gegçiin biçesen josoor Giitleriin tyynde medyylsen: „Evroopo deere garsan jamarç caldaanii telee dai kiikede yre tei zyil şiidkegdeke ygei, ... manai deede engeten usadk... ka baina, jaagaadba gekede... nal oron nutagta Aaziinkin ... ze orozo jireke, bolşoviizm ... bainab şuu"

Adali erketei bolkiin tukai ... maaniiin eriltiigi dabtan ... zuuraa, gancakan Saariin ... kai asuudalaas bişe Germaa... Fraanca koorondo baliaalda... ka ygei... garani Elzaas Lot... giin asuudal şiidkegdenqi. K... „Germaanida ajuul tokiool... kiin yge garaa ygei" bolni ... cada ajuulgyigi kangakiin" gi yildekeer belen bainab ... Giitler kelebe.

Germaanitai keereldee jabuulka ba ygei t... francuuziin udaridagçadiin ondo ondoo s...

Pariis, 26 (T) Tomootoi niuurnuudiin keereldeenii josoor francuziin zasagiin ulas teriin udaridagçad koorondo Germaanitai ceke keereldee jabuulka ygei tukai ondo ondoo yzelnyyd garana gene.

Endees abtasan medeegeer Errio bol Fraanca ba Aangliin negen sanalta kontaagtiigi francuuziin gadaada bodolgiin yndesen geze toolono ygeigeer Germaanida ken gele olgoko bujuu ali tyyntei ceke keereldee kiike yyskeliigi eris gegçeer buruuşaana. Erriogiin iize kelesen tukai medeenyyd bolbol „Depeş" sonindo Erriogiin biçesen zyileer todorno gebel: „zarim keden uçar baidalnuud aangli—fraan ciin nairamdaligi suladuulsantani kalaglanab, zygeer enenii eni udaan suladuulza baika ygei beze geze naidagdana... Fraanca bol eeriingee evroopodokiin bodolgoto Aan glitai yrgelziin negen sanaliin kon taagtatai baigaasai geze bi kyseneem. Eeriingee zygees bi bolbol enyynde kamag oroldolgoo gargadag bainab..." geze biçebe.

Men endekiin keereldeenii josoor Dabadjee (zasagiin tyryy baisan) bol fraanca-germaaniiin ... rondo ceke keereldee ... yzeliigi barimtaina geke. Da... bol ene kereldeegi Aangli ba... liin kabaadalga ygeigeer gar... kojor ulasuudiin koorondo ... lagdaka josotoi geze toolo... gaadba gekede: Aangli ba It... zuurça'ga ygeigeer Germaani... ke kangelte egeebel Fraa... aşagtai baina geke.

Teleelegçediin palaatiin ... legçe Dilbor gegçe „Debeş" ... nindo biçekeni: „kerbee gan... Germaani ba Fraancada kal... berkeşeelnyydiin keereldeen... yge garaa bolni, kerbee Ge... niiin zygees Liige naaca baj... gurbaaki nege ulasta eserzyy... ca bodolgo ygei bolni dipl... diin keereldee kiikiigi jaung... tuulza çadaka ygei. Kerbee ... dekinii zuragiin ebte gereeny... şalgaza yzeke tukai keereldee... raa bolni enyyn ieed Fraanca... urika geze nereleed arcaka... leke gesen Myssaliiniiin zab... Fraanciin zygees tusalamza ... ygei.

„Fraanciin sandarguulal teeşe Aangli karaza suuka ygei

„Morning—Poostiin" şyymzelel

Loondon, 26 (T). Aangliin by kii sonin biçegyyd bol „Enforma cion" soninii ulas teriin redaagtor De—Lebreno gegçede Giitleriin kiisen medyylgiigi tere zandani kebeen toliiobo. Gancakan katuu dukatanii „Morning Poost" geze sonin şyymzelne. Tus soninii bi... eeni „ Irdajosoorco Giitlerte kojor janzin duu bii, negeni del gerengii olon zondo kelekiin tula nomogokon ebtei janziin, negee deni engiin keereldee kiikiin tula doşkon ezerkeg tyrimgei janziin. Eşee menee boitor ... geni bucaaza abaa ygei Giitleriin nege ulas teriin bodomzo tukai sanuulabal kire boloo. Aangli ulas bol Fraanciin sandarguulal teeşe miit karaza ebçyygee teberen ke ygeigee ile todorkoigoo ke keleke josotoi".

***

Loondon, 26 (T). Giitler francuuziin „Enformacion" s... redaagtor de—Lebreno geg... koorondo jabuulsan keerel... tukai „Maten" sonindo ... medeecel bolbol „Deili Telig... geze aangliin sonini kelcer... giin gadaada bodolgiigi uda... çadiin dunda jike sonirkol ... bi. Jereukii sanamziin ... ene bol Pariiz Berlin koorondo keereldeenii jabuulagdaciigi gedkeze evrocfodekiin tyg... gi kengedkekiin zamda or...

Fycziaan mozoboki uçaral imperialiis tanuudiin zerildeegi kurcadkana

„Izveesti" sonin bol Fyczi aan mozodo bolson uçaraliigi şyymzelke zuuraa biçekeni Kitad oronii ene mozodo şine zasag tog toson ba togtolgoor Naankin, Kan toon, Beipin kotonuudta bolson coçordol kadaa karaa yzelte teleelegçiin dunda gynzegii jike sandaral bolzo baisanii gerçelne. Fyc ziaanii şine zasag kadaa menee baisan naankiin ba kantonii zonkilogçodoos tasarsan keden belegyydiin negedel men.

Ene şine zasag bol radikaal nitiin çanartai loozongonuudiigi be dii çineeneery gargakadaa Kitad oronii ynen çanartai kubiskaliin kedelgeende kabaatai deterkei ju mani ygei. Kitadiin byrzyitenii teleelegçed ilangajaa Ky-Kan-Min, Ri-Ti-Sin metiin kara yzelted gazariigi tegşelberiin josoor kubaaka bujuu ali staaçka kiikiin çele ke olgoko geze yge egeze b... dani kitadiin kara yzelte reag... kyçe bagatai geze aigaad az... niitiin kyçenii emene syyrder... san kereg gelçe geze mede... baina. Fycziaanii zasag bol g... daanii gurim josodo duraa g... san Kitadiin arad niitiigi beje... şee tatakiigi zabdana.

Şine togtoson zasag bol ee... gee azasuukiin erke çeleegi... segte kyçeer kamagaaika ... bolno. Tyynii erdeldeete gen... nuud bol „keseeke egsped... ilgeekeer beledkeze baina.

Fycziaanii uçaral sobiitnud... Kitad oronii dotoodiing tem... de ba men tyynçelen Kitadiin... lee temecegçe imperialistan... koorondiin temecelde gan jik... ka çanartai kereg men şuu.

Imperialiistanuud Kitad orondo bekizek... arganuudaa bederesgeene

Praaga, 28 (T). Fycziaanda bolson uçaral sobiitinuudtai kolbogdoulan Kitad orondo zerildeenyyd nen tyryyn Japoon, Angli ba KAKŞ koorondiin zerildeenyyd nen kurcadaba.

Japoonii sonin biçegiin medeegeer KAKŞ bol Tynei ba Amoi nutaguudta ceregiin baaza tekesreze, tereni Japoondo ajuul kyleelgebe. Aangli bol Ameerikiin emene Kitad orondo bekizeketei zeregçelden Gyandyyn ... baazalan suurizakiigi orold... Gyandyyniigi militaristanuud... milioon doollar urislamza A... liaas gargaka gesen uçar ge... ne.

Fycziaanii uçaral sobiitnuu... jike jike imperialiistanuud Jap... Aangli KAKŞ koorondiin zeril... gi ulam kurcadkakani cokom... na.

Redaagtor S. Şiraboon.

Из-ва „Бурправда" и „Унэн" Бурлит №32